

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVI SAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
SUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

Noviszád, 1931. évi január hó, 9

PÉNTEK

XII. évfolyam

6. szám

Előfizetési ára: egy hóra 40 dinár, három hóra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Őfelsége a királyné példás hitves és példás anyja

Ragyogó, fehér hómezbe öltözött mára az ország és a hónap ez a tiszta fehér ragyogása kedves szimbóluma annak az ünnepeknek, amit ma az ország minden kis közösségében, minden városában megünnepelnek a lakosok. — kedves szimbóluma Őfelsége a királyné születésnapjának. A felséges asszony, amióta Őfelsége oldalán a trónra lépett

nyomban telki érintkezést keresett a nemzettel is és ezt a lelki érintkezést mind a mai napig fenntartja.

Eppen ezért röviddel a házasság után hozzáfogott a szláv nyelv megtanulásához, amelyet ma már az intelligens asszony könnyedséggel kitünően beszél.

A felséges asszonynak három kötelessége van, amit szeretettel tölt be:

példás feleség, gyengéd anyja és népének királynéja,

aki állandóan érdeklődik a társadalmi és emberbaráti munkák iránt.

Midőn az első ágyudörgések a trónörökös megszületését jelezték, a nép érezte, hogy áldás és békeség szállt a királyi házra. Es midőn felséges férjét még két fiúval megajándékozta,

az ország minden jó polgára érezte, hogy a királyi gyermekekben a nemzeti egység szimbóluma van.

Őfelsége a király, abban a csendes, meleg családi otthonban pihen ki fáradalmait amelyet a királyné izlése rendezett be. A dedinjei, az oplenáci és a blédi udvarok mind elegánsak és művészi izléssel vannak berendezve, ahol a királyi család bensőséges és meleg érzéssel éli napjait. Ezekben az otthonokban neveli a királyné gyermekeit.

Körül a természet nagyszerű és szabad pompája ékesíti ezeket az udvarokat

és ebben a környezetben a királyi gyermekek úgy testileg mint lelkileg a legnagyobb szerűben fejlődnek. A téli napokat a dedinjei királyi kastélyban töltik, a tavaszt Oplenácon, a nyarat a tenger melléken vagy Blédben.

Milyen kellemesek is a téli órák, amikor a kis királyfiak reggel felemelik a párnákról a fejüket és künn a dedinjei kastély körül hull a fehér hó... Oh, a kis királyi gyermekek semmit nem félnek a hótól. Mikor még gyermekkosiban voltak, a téli napokban mindig a parkba vitték őket és kis kezüket, lábukat a téli nap melegítette.

Őfelsége Petar trónörökös már szenvedélyesen szereti a sportot,

Tomiszláv herceg sokszor elkíséri a téli parkba és ilyenkor a kis Andrej herceget kezénél fogva vezeti. Gyengéd testvéri szeretet köti össze a három gyermeket. Petar igen gyengéd, figyelmes, udvarias, engedelmes és értelmes. Ő védelmezi kis öccseit és Tomiszláv is kezdi már érezni, hogy kötelessége a még kisebb Andrejt őrizgetni, vigyázni rá és becézgetni. Az a nagy öröm, mikor Petar kis Citroen autójába ülnek, amelyet a trónörökös a francia becsületrend nagykeresztjével együtt kapott a francia köztársaság elnökétől és milyen nagy öröm az Tomiszláv részére, ha beülhet a kis autó-

ba, amelyet Petar vezet. De van még más mulatságuk is a kis királyfiaknak. Egy kis csiny vasut, a mozdony pöfög, rohan és Petar, Tomiszláv és Andrej együtt utaznak benne.

A királyfiak már az egész országot bejárták és tudnak mesélni a kék tengerről, a vitorlásokról, a szlovén havasokról és a blédi tóról, ahonnan a Triglav csucsat is lehet látni. Játsoztak Oplenácon,

ismerik a kis földművesgyermekeket, ismerik a nép lelkét.

S hány forró napot töltöttek el Han-Pijeszak évszázados erdeiben és futottak Edesatyjukhoz és Edesanyjukhoz és mesélték el Nekik a játékokban szerzett élményeiket!

De legnagyobb öröm a gyermekek részére az, ha edesanyjuk viszi magával autózni őket. A felséges asszony maga vezeti a kocsit, rohannak a fehér országon és ott állnak meg és ebédelnek, ahol éppen kedvük tartja. Ilyenkor sokszor gyönyörködnek a pásztorfiuk furulyájának hangjában és sokszor megtörténik az is, hogy

a kis pásztorfiu meghatódva lép a felséges asszony elé, akiről csak később tudja meg, hogy a királyné volt az, akivel beszélt.

A királyné valóban a leggondosabb anyának bizonyul és reggeltől estig fáradhatatlanul, szorgalmasan neveli gyermekeit. S ma, mikor a királyné születésnapját ünnepli az ország, a királyi család mellett a nép szeretete feléje fordul és mindenki érzi, hogy ez a királyi asszony, aki példás hitves és példás anyja, valóban meg is érdemli népe millióinak szeretetét.

Pavle herceg tegnap ebéden fogadta Iványi-Grünvald Béla és Kunffy Lajos festőművészeket

Véget ért a magyar festőművészek beográdi kollektív kiállítása

Beogradból jelentik: Tegnap délelőtt ért véget a magyar festőművészek beográdi kollektív kiállítása, amely a legkitünőbb sikerült. A festőművészek a kiállításon ötven képet adtak el, ami Beogradban a rekord eredmények közé tartozik. Pavle her-

ceg személyesen kétszer is meglátogatta a kiállítást, tegnap délben pedig ebédre látta vendégül Iványi-Grünvald Béla és Kunffy Lajos festőművészeket. A magyar festőművészek tegnap este hagyták el a jugoszláv fővárost.

A francia kormány táviratban mondott köszönetet a szuboticaí polgármesternek a város részvét-táviratáért Joffre marsall halála alkalmából

Abból a gyászról, amely Joffre marsall halálával a francia nemzetet érte, országunk is kivette a részét és a kormány tagjain kívül az egyes városok polgármesterei is részvétáviratot intéztek a francia kormányhoz.

Szubotica nevében Osztójics Szelimir polgármester táviratban fejezte ki részvétét a marsall halála miatt.

A város részvétáviratára csütörtökön délelőtt Barthou francia hadügyminiszter aláírásával a következő szövegű távirat érkezett a polgármesterhez:

A francia hadsereg nevében halásan köszönöm Szubotica város részéről nyilvánított részvétet gyászunkban, amely Joffre marsall halálával érte a francia nemzetet. — Barthou.

—o—

1898 millió ember él a földön

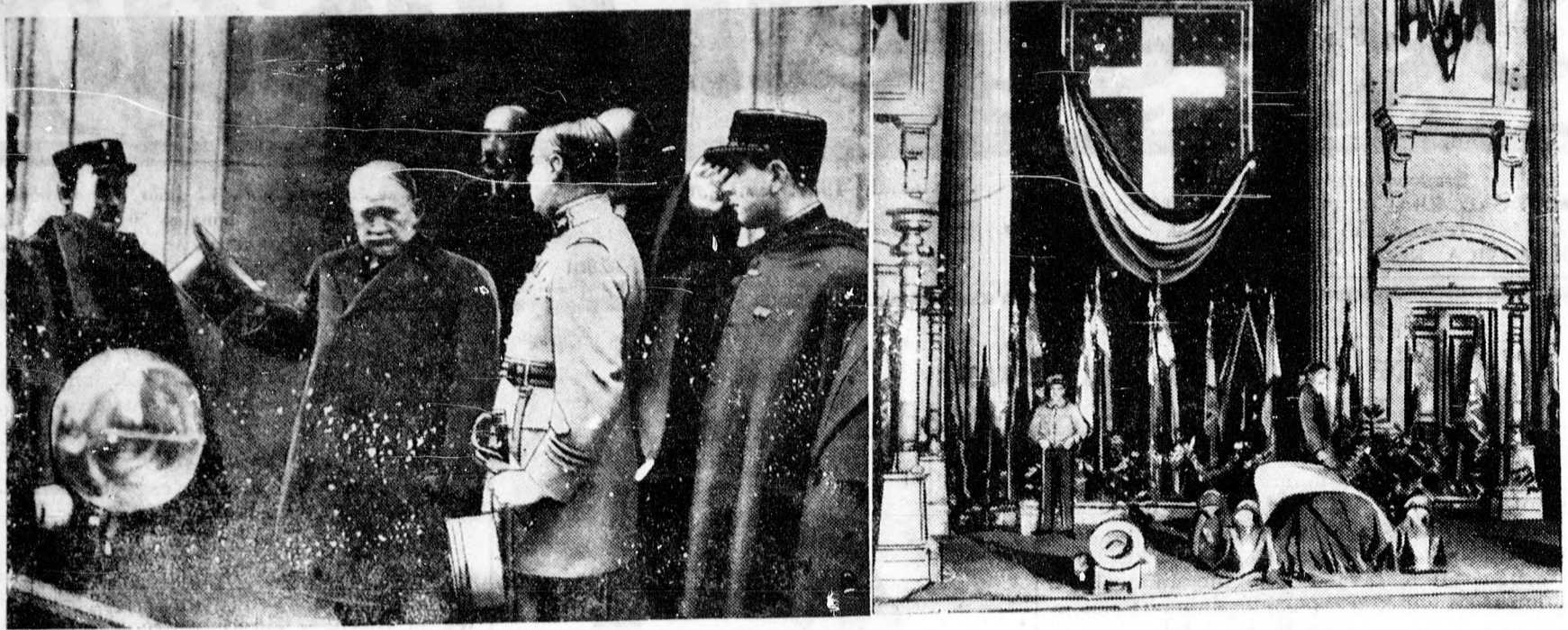
Hétszáztizmillió a világ keresztényeinek a száma

Londonból jelentik: A legújabb statisztika szerint a földkerekségen 1898 millió ember él. Ebből 710 millió Krisztus tanainak követője.

Európában a katolikus vallásuk száma 184 millió, a görögkeletieké 124 millió, a protestánsoké 118 millió, a zsidóké 9 millió.

Az északamerikai Egyesült Államokban a különféle szekták követőinek száma 54 millió, a római katolikus hívőké pedig 18 millió.

—o—

Doumergue, a francia köztársaság elnöke Joffre marsall temetésére megy — Joffre marsall ravatalon a Saint Cyr katonai akadémia kápolnájában

Kilencven millió dinárért vásárolta meg a noviszádi villanytelepet egy amerikai pénzcsoport

A villanytelep eladása a Vajdaság elektrifikálásával áll összefüggésben

A Reggeli Ujság már három hónappal ezelőtt hírt adott arról, hogy egy amerikai pénzcsoport tárgyalásokat folytat a noviszádi villanytelep megvásárlása ügyében. A tárgyalások konkrét formát is öltöttek és eredetileg a helyzet úgy alakult ki, hogy a Mac Daniel csoport veszi meg a noviszádi, valamint az egyes vidéki villanytelepeket is. A Mac Daniel csoport később visszavonult és ekkor a newyorki J. G. White pénzcsoport lépett előtérbe, amely hosszabb tárgyalások után minden kérdésben megállapodott a noviszádi villanytelep Budapesten székelő központi igazgatóságával.

Mint most értesülünk, az amerikai pénz csoport és az eddigi tulajdonos között a szerződést már aláírták és az amerikai pénz csoport átvette a noviszádi villanytelep összes részvényeit.

Megbízható helyen nyert értesülés szerint az amerikai pénzcsoport kilencven millió dinárért vette meg a noviszádi villanytelepet, ami annyit jelent, hogy az eddigi tulajdonos kitűnő üzletet csinált.

A villanytelep átvételére vonatkozó előmunkálatok már megkezdődtek és a végleges átvétel a napokban meg is történik. Ami a személyi kérdéseket illeti,

az összes alkalmazottak megmaradnak a helyükön és három éven belül semmiféle változás nem várható.

Csak annyiban történt változás, hogy az amerikai pénzcsoport egyik bizalmi emberét rendeli ki az igazgatóság mellé.

Noviszád városának a részvényeserej ügyben semmiféle befolyása nincs, mert jogilag nem történt tulajdonosváltás, mert mint tulajdonos továbbra is az Elekricsno D. D. szerepel, csupán a részvények mentek át más kézbe.

Ezzel szemben a városnak 1934-ben jogában lesz a villanytelepet bizonyos feltételek mellett megváltani, amit a villanyteleppel kötött szerződés biztosít a városnak, nem valószínű azonban, hogy ez a megváltási összeg megközelíti majd a kilencven millió dinárt és így az amerikai pénzcsoport valószínűleg olyan kalkulációk alapján vásárolta meg a részvényeket, amely eleve is kizárja az esetleges veszteségeket.

Egyes verziók szerint az amerikai pénz csoport villanytelep vásárlásai azzal a körülménnyel vannak összefüggésben, hogy a kormány nagyszabású elektrifikálási programot dolgozott ki az egész országra vonatkozólag. Az elektrifikálási tervek szerint az országban két hatalmas centrálét építenének, amelyek közül

az egyik Vrdnik környékén létesülne és

innen egész Szerémséget, Északboszniát, Északszerbiát, Szlavóniát és a volt Vajdaságot látnák el villanyárammal.

Vrdnik már abból a szempontból is igen előnyös a villanycentrálé felépítésére, mert ott hatalmas barnaszénkészletek állnak rendelkezésre. Kétségtelen, hogy

ebbe az elektrifikálásba az amerikai pénzcsoport is belekapcsolódik,

koncessziós vagy más formában és ezzel magyarázható, hogy az amerikai pénzcsoport a volt vajdasági nagy villanytelepek megvásárlása érdekében mindent elkövet.

A noviszádi villanytelep megvásárlásáról egyébként tegnap már hivatalosan is értesítették a villanytelep igazgatóságát.

Súlyos belső ellentétek a magyarországi szociáldemokrata pártban

Diktátori hatalommal ruházták fei Mónus Illés párttitkárt, a Garami Ernő vezetése alatt álló mérsékelt irányzat háttérbe szorult

Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt radikális és mérsékeltebb csoportja között már régóta ellentétek vannak. Az utóbbi napokban már odáig fejlődött a helyzet, hogy,

Garami Ernő mindesekelőbb mértékben vesz részt a párt ügyeiben.

Garami a vezetőség bizalmas tanácskozásán leplezetlen őszinteséggel megmondta véleményét a párt tervszerűtlen, mindenféle antipátiát keltő, a taktika szempontjából is elhibázott parlamenti és várospolitikai tevékenységéről.

A Delső háborúskodás, az ugynevezett radikális szárny győzelmével végződött. Büchler József lett a teljhatalmu intézője a városi ügyeknek, őt bízták meg a vidéki városok megszervezésével és mindennemű szer-

vező ügy intézésével. Ugyanakkor szinte diktátori hatalommal ruházták fel a párt egyéb tevékenységét illetőleg Mónus Illés párttitkárt. Kivülről még

Györki, Peyer és Farkas István kerültek előtérbe.

A mérsékeltebb csoport, amelynek Garami a vezetője és hozzátartoznak Peidl, Reizinger és Esztergályos is, ellenfélként áll szemben a diktátori szándéku Monusszal és Büchlerrel.

Az ügyvel kapcsolatban Garami Ernő tegnap újságírók előtt kijelentette, hogy több kérdésben valóban ellentét merült fel közte és a pártvezetőség többi tagja között. Ugy külső, mint belpolitikai kérdésekben vannak elvi ellentétek, de ezek tisztázása a párton belül fog megtörténni.

IVÁNYI
NOVI-SAD
Jevrejska u.6. Tel. 27-47

Kraha porszívógépek
és
villamos parket kefék

e téren a legjobb és legtökéletesebb!!!

Salins kapitány, Joffre egykori szárnytisztje, elmondja a marnei csata előzményeinek nagy pillanatait

„Az alkalmas pillanatot maga az ellenség szinte tálcán nyújtotta nekünk“, mondotta Joffre a csata megkezdésekor

Salins kapitány, Joffre vezérkarának szárnytisztje, a marnei csata megkezdésének pillanatáról a következőket írta:

— Ezek voltak aztán a nagy órák! Akkor, amidőn a most már elhunyt tábornok idegeinek nagyszerű nyugalomával elkészítette a hatalmas csatatervét és a győzedelmes németeket egyetlen hatalmas ütessel megállította és visszavetette!

1914 augusztus 3-ának reggelén volt. Vasárnap volt, s a menybolt úgy ragyogott, akár az azur. Joffre lakásán egy vezérkari tiszt jelentkezett elegánsan, vezérkari egyenruhában, ragyogó lakcipőben. Herbillon ezredes volt, a kormány és Joffre összekötő-tisztje. Én voltam szolgálatban s a tisztet bejelentettem a generálisnak. Joffre derűlten fogadta Herbillont s nyugodt hangon egyetlen szót sem hangsúlyozva mondotta:

— Elhatároztam az ellentámadás megkezdését!

Joffre ezután egy pillanatra elhallgatt, kissé lehorgasztotta fejét, majd egyenesen szemébe nézve az elegáns ezredesnek, nyugodt hangján tovább folytatta:

— S most kedves barátom, arra kérem a kormányt, hogy hagyja el Párist. Nem kell azonnal, lehet három—négy nap múlva is.

Az ezredes összereszt. Én, aki az ajtó mellett álltam, éreztem, hogy hideg verejték cseppei ütnek ki a homlokomon. Herbillon, látva Joffre szikla nyugalomát, nem tudott mást válaszolni:

— Parancsára tábornok ur!

Joffre nyugodtan néhány lépést tett, azután az asztalon kiterített térképre pillantott és ezt mondta:

— A párisi erődítményöv védelme alatt, amelyet továbbra is parancsnokságom alatt tartok, új hadsereget szervezek. Ennek kell lehetővé tenni manővereim szabadságát.

Herbillon ezredes tisztelgett:

— Két óra múlva a hadügyminisztériumban vagyok és közlöm Millerand miniszterrel a hírt.

Másnap délelőtt az ezredes ismét Joffre előtt állott:

— A hadügyminiszter ur üzenete az, hacsak nem a háboru megűzenésével egyidejűleg az ostromállapot bejelentését a kormány távozása követi, ez ugyanolyan értetlenségnek fog bizonyulni a tömegek szemében, mint a háboru bejelentése.

A generális ránézett a tisztre, megköszönte a torkát és azután azt mondta:

— Az aise—oisei ellenofenzíva tervét azért adtam fel, mert a tökéletesen kimerült angolok nem tudnák feladatukat végrehajtani. Kérem jelentse ezt a hadügyminiszternek.

Herbillon szeptember elsején azt telefonálta Joffrenak, hogy résztvett azon a konferencián, amelyen Millerand hadügyminiszter, lord Kitchener és French tábornokkal tartott. French kijelentette, hogy végül kimerült csapatainak legalább öt heti pihenőre van szükségük. Végre is Millerand nagy rábeszélésére az angol parancsnok beleegyzett abba, hogy a németek által megűzött divíziók a marnei vonalra induljanak.

Szeptember 6-án, vasárnap érkezett meg Herbillon Bordeauxból a kormány új székhelyéről Joffre főhadiszállására. Azonnal bejelentettem az ezredesnek.

Joffre nagy vezérkari térképe előtt állott és rámutatott a betűzött zászlócskákra.

— Teljesen hihetetlen. Kluck hadserege Páristól keletre dél felé mozog. Gallieni véleménye szerint ez nagyszerű előny a részünkre. Már ki is adtam a rendelkezést az oldaltámadásra.

Azután a nyitott ajtón keresztül tisztán hallottam a generalissimus csengőhangját:

— Itt van az idő, nem hittem benne, hogy ilyen hamar elérkezik.

Az alkalmas pillanatot az ellenség szinte tálcán nyújtja nekünk és én elfogadom. Az általános támadásra már kiadtam a parancsokat. French megígérte, hogy minden erejével résztvesz az ütközetben. Most mindent kockára teszünk. Inkább megsemmisülünk, de nem vonulunk tovább vissza. Az offenzíva megkezdődött.

S azután hallottam még, amint Joffre elbucsuzott az ezredestől.

— Ezek a rendelkezéseim barátom. A végső határozat minden esetre Isten kezében van.

Herbillon mélyen megrendülten ment az autómobilig. Itt megállt, vállamra tette a kezét s mintegy maga elé suttogva mondta:

— Ez az a pillanat, amely elűnti a világtörténelmet. Micsoda ember Joffre, még most is magamban érzem törhetetlen bizalmát és akaraterejét.

S pár nap múlva meg volt a győzelem, s megállítottuk a németeket. S ezzel Joffre elűntötte a világháboru sorsát.

A Vatikán illusztrált lapja

A Vatikának már régen van hivatalos napilapja az Osservatore Romano. Emellett most egy hetenként megjelenő képes lapot is kiadnak Vatikán városban. A lap címe: Illustrazione Vaticana. A lap első példányát fenti képünk mutatja.

A kereskedők báljára

frakkok, smokingok

legjobb anyagokból, legszebb kivitelben készülnek

Farkas Mór

angol ural szabónál, Novisád, Kralja Petra 27. 241

„Dolgozni akarok, hogy gyermekeimet a föld hasznos polgáraivá nevelhessem“

írja a Reggeli Ujsághoz írt köszönőlevelében Soponyai József noviszádtelepi lakos

Ellenzolgáltatás nélkül a jövőben nem akar adományt elfogadni Soponyai

A Reggeli Ujság karácsony utáni számában beszámoltunk arról, hogy Soponyai József noviszádi telepi lakos hattagu családját, amely a legnagyobb nyomorban tengődik, mert az apa már rég munka nélkül van, ajándékokban részesítettük, hogy a család karácsonyát bensőségesebbé és örömösebbé tegyük. A Reggeli Ujságon kívül mások is segélyekben részesítették Soponyait, aki most megható levelet intézett a Reggeli Ujsághoz és ebben a levélben bejelenté, hogy munkát szeretne kapni és adományokat nem fogadhat el ellenérték nélkül. A levél a következőképpen hangzik:

A Reggeli Ujság tekintetes szerkesztőségének

Noviszád

Kérem a szerkesztőség azon nemeslelkű urait, kik karácsonykor már olyan nagy boldogságot hoztak hajlékomba; adjanak kis helyet soraimnak. Hogy ez uton mondjak hálás köszönetet, Lencz Ferenc üvegesmester urnak és Sipos Istvánné urnőnek, ke-

gyes adományaikért, melyekkel siettek szegény gyermekeimen segíteni.

Az apai szeretet elfogadtatta velem azokat az adományokat, de miután kegyes adományozóim semmi ellenzolgáltatást nem fogadtak el jelenleg, a jövőben ellenzolgáltatás nélkül semminemű adományt el nem fogadok. Jelenleg sem beteg, sem öreg nem vagyok.

Dolgozni akarok! Hogy drága gyermekeimet, a föld hasznos polgáraivá nevelhessem.

Hogy Istennek és embernek örömet és hasznot szerezzenek.

Azért önökhöz fordulok, e lap kegyes olvasói, segítsenek munkához egy hatgyermekes családapát. Négy középiskolát végeztem, irok és beszélek szerbül, németül, magyarul és gyengébben románul. Szerény igénnyel elvállalok bárminő munkát, állatokkal nagyon szeretek foglalkozni. Hálás tisztelettel: Soponyai József, Adamovics telep III. 79. a).

Ha nem fordul hidegebbre az idő, mindnyájan tönkremegyünk — mondják a noviszádi fakereskedők

A pénztelenség és enyhe tél miatt panaszkodnak a fakereskedők

Tegnap óta, amikor havazás indult meg s a hőmérséklet hosszabb interregnum után ismét a fagypontra süllyedt, a fakereskedők újból rózsásabb színben látják a világot. Az enyhe tél ugyanis alaposan megbolygatta a fa- és szénkereskedők kalkulációit, halomra döntötte számításait s bizony mindezt egyebet sem hallottunk tőlük, mint panaszt és jajgatást. A fakereskedők még az 1929—1930-iki tél dekonjunkturájának a hatása alatt állnak s minden bizalmuk az 1930—1931-ik évi téli időre összpontosult, mely hívta volna arra, hogy az elmúlt esztendő veszteségeit fedezze. Mindez azonban csalóka reménynek bizonyult, mert az idei tél olyan tavaszi légáramlással köszöntött be, hogy a fakereskedők a legrosszabbra vannak elkészülve.

— Katasztrófa előtt állunk — mondta az egyik kereskedő munkatársunknak.

Az 1929-ik évből visszamaradt és el nem adott fa és szénkészletek még érintetlenül fekszenek a raktárakban s így semmi reményünk sincs arra, hogy az idén legalább részben pótoljuk az előző évi veszteségeket.

A tüzelőfa olcsóbb lett, a szén árai is csökkentek, mégsem megy az üzlet, egyrészt azért, mert a gazdasági válság és a pénztelenség a tüzelőfa beszerzésénél is érezteti hatását, másrészt pedig legnagyobb ellenségünk az enyhe tél ezuttal is teljesen lehetetlenné teszi a nagyobb forgalmat.

Hatalmas összegeket fektettünk bele az anyagba,

mert a nagykereskedők és kitermelők kész-

pénzben, vagy legjobb esetben 60 napi kasszára követelik a pénzüket, mi pedig csak hitelben tudunk eladni valamit, ez is azonban olyan csekély mennyiség, hogy a kamatvesztéseket sem pótolja.

— Ha az idei tél is olyan enyhe lesz, mint a tavalyi, kétségtelen, hogy több fakereskedő csődbe kerül, hiszen máris igen sokan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy feloszlatták telepeiket, melyek csak teher-tételt jelentenek a számukra.

Egy másik kereskedő már valamivel humorosabban fogta fel a helyzetet s bizonyos rezignációval a következőket mondta:

— Véleményem szerint a legjobb volna, ha üzleteinket csak éjjel tartanánk nyitva.

A meteorológiai jelentések ugyanis állandóan éjjeli fagyokat és nappali felmelegedést jósolnak, semmi értelme tehát, hogy nappal is nyitva tartjuk az üzleteket.

Ugyanígy tenorban folyik a panasz a többi kereskedőknél is. Nincs pénz, nincs forgalom. A magánháztartások csak igen csekély mennyiségeket vásárolnak, az új és modern házakban pedig gázfűtésre és gázfűtésre rendezkedtek be az emberek, ezekre tehát már nem számíthatunk. A szegényebb néposztály és — középosztály is csaknem kivétel nélkül hitelre vásárol. Csak még egy körülmény segíthet a fakereskedőkön, ha az idő hidegebbre fordult. Ha nem is rántja ki őket a bajból véglegesen, mégis csak kis injekció lesz, mely átsegíti őket a legnagyobb válságon.

A magyar művészek a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoznak beográdi látogatásukról

— Beszélgetés Iványi-Grünwald Bélával és Somogyturi Kunffy Lajossal —

A magyar festők beográdi reprezentatív kiállítása már csak pár napig tart és a kiállító művészek egy része Iványi-Grünwald Bélával, a kiváló mesterrel az élen Beogradba utazott, hogy személyesen is megköszönje az érdeklődő uraknak a fáradozását a kiállítás létrejötté és sikere érdekében és hogy közvetlen kapcsolatot teremtsenek a jugoszláv művészeti tényezőknél a magyar-jugoszláv művészbárság kimélyítése érdekében.

Iványi-Grünwald Béla lapunk beográdi munkatársával ez alkalommal hosszabb beszélgetést folytatott és beográdi impresszióiról a következőket mondta:

Beograd gyönyörű fekvése és amerikai méretű fejlődése a legnagyobb mértékben frappáns. Meglep

az a nagy előzékenység és jóindulat, amellyel lépten-nyomon találkozom

mindazon körök részéről, amelyekkel eddig alkalmam volt beszélni. A jugoszláv festőművészek fáradozásait a kiállítás sikere érdekében külön ki kell emelnem. Ittlétemet fel akarom használni, hogy

a jugoszláv képzőművészet újabb fázisával is megismerkedjem,

miután eddig is figyelemmel kísértük e rokonszenves ország művészeti fejlődését. — Nagy izgalommal szemléltem ma Mestrovics nagy monumentális művét a Kalimegdánon, tudjuk róla otthon, hogy a világ legelső szobrása. Régi kedves ismerőseink vannak itt, még a háború előtti időkből, Dobrovics Petarra gondolok, kít még Kecskemétről

ismerem és akinek nagy képességeit már akkor is magasra becsültem, Radovics urral egyetemben.

A magyar művészet külföldi reprezentálásáról, jelenjéről és jövőjéről többek között a következőket jelentette ki: Külföldi és hazai kiállításaink alkalmával elért sikereink, az objektív bírálatok és elért eredmények mind azt mutatják, hogy a legjobb nemzetek között is megálljuk a helyünket. A közép és idősebb gárda tagjai közül való leginkább a kiállítás művészei, azonban az új generáció, a 30—35 évesek közül sajnos az idő rövidsége miatt nem tudunk megfelelő számban lehozni, akik között igen sok egészen újszerű tehetséges művész van. Az itt levők közül ki kell emelnem Abanovákot és Szönyit, akik azonban a februári kollektív kiállítás miatt nem tudták a legkiválóbb dolgukat lehozni.

Elsősorban a grafika terén ér el jelentős eredményeket a fiatalság. A legkiválóbbak közül valók: Abanovák, Istókovich Varga, Komjáthy, Zádor István, Patkó. Ami a szélsőséges irányokat illeti, fiataljaink elég mérsékelték a német és francia viszonylathoz képest. Igen nagy előnyük nagy felkészültségük, tudásuk és nagyon jó iskolájuk, hogy ne említsek másokat az illusztris mesterek közül, mint Rétit, Csókot, Vaszaryt, Glancot és Rudnayt.

Ezt a kiállítást első etapnak tekintem a két nép művészeinek egymáshoz való közeledésére. Remélem, hogy mindkét részből sűrűn fel fogjuk egymást keresni és ha még egyszer lejövünk, mindazok, akiket most nem tudunk tehnikai okból lehozni, szín-

tén szerepelni fognak műveikkel. Még egyszer kijelentem, sok örömet és revelációt hozott számomra beográdi kirándulásom.

Ennyit mondott a mester, frissen, jókedvűen és telve szeretettel a fiatalság irányában és már sietett is ruganyos léptekkel a fiatal Pallavicini műtermébe, hogy megismerkedjen a beográdi művésziskola egyik fiatal és erős tehetségű tagjának értékes alkotásaival.

Somogyturi Kunffy Lajos, akinek „Almaszüret” festménye méltó feltűnést keltett a tárlaton és aki szintén eljött baráti látogatásra, a következőket mondta:

Rendkívül értékes ez a művészi és önzetlen közeledés mindkét részből és bennünket magyarokat elbájolt az a nagy szeretet és szíves fogadlítás, amelyben úgy jugoszláv művésztársaink, mint az egész jugoszláv közélet bennünket részesített.

Mi ezt a várost a művész szemével nézük és amellet, hogy elragad a szép panoráma, rendkívül nagy jövőt jósolunk neki kedvező geográfiai fekvése és a lüktető élete miatt, amely életünk tárul. Mielőbb szeretnénk látni jugoszláv művésztársainkat nőnk és ha még egyszer eljövünk, még teljesebb együttessel óhajtjuk kidomborítani a magyar művészet jelentőségét. En is sajnálom, hogy az idő rövidsége miatt a fiataljaink nem képviselhetettek olyan mértékben, ahogy szeretnénk volna. Mert a mai magyar fiatal művészi generáció nagy felkészültséggel, tehetséggel és tudással rendelkezik és nagy meglepetéseket tartogat a szépért rajongó műértő közönségnek. Megtekinttem itt Beogradban is, amennyire az idő rövidsége megengedte, a fiatalok műterméit és erős aktivitásuk, rátermettségük és szépérzékük nagy örömet nyújtott és így a jugoszláv képzőművészet nagy jövője előtt nem kétséges.

L. E.

A világ legmagasabb épülete léghajó kikötőárbóc lesz

Newyorkban van a világ legmagasabb épülete, a 303 méter magas Empire State Building. Az új Babeltornyot úgy építették, hogy csucsát léghajók kikötésére szolgáló árbócnak lehet felhasználni.

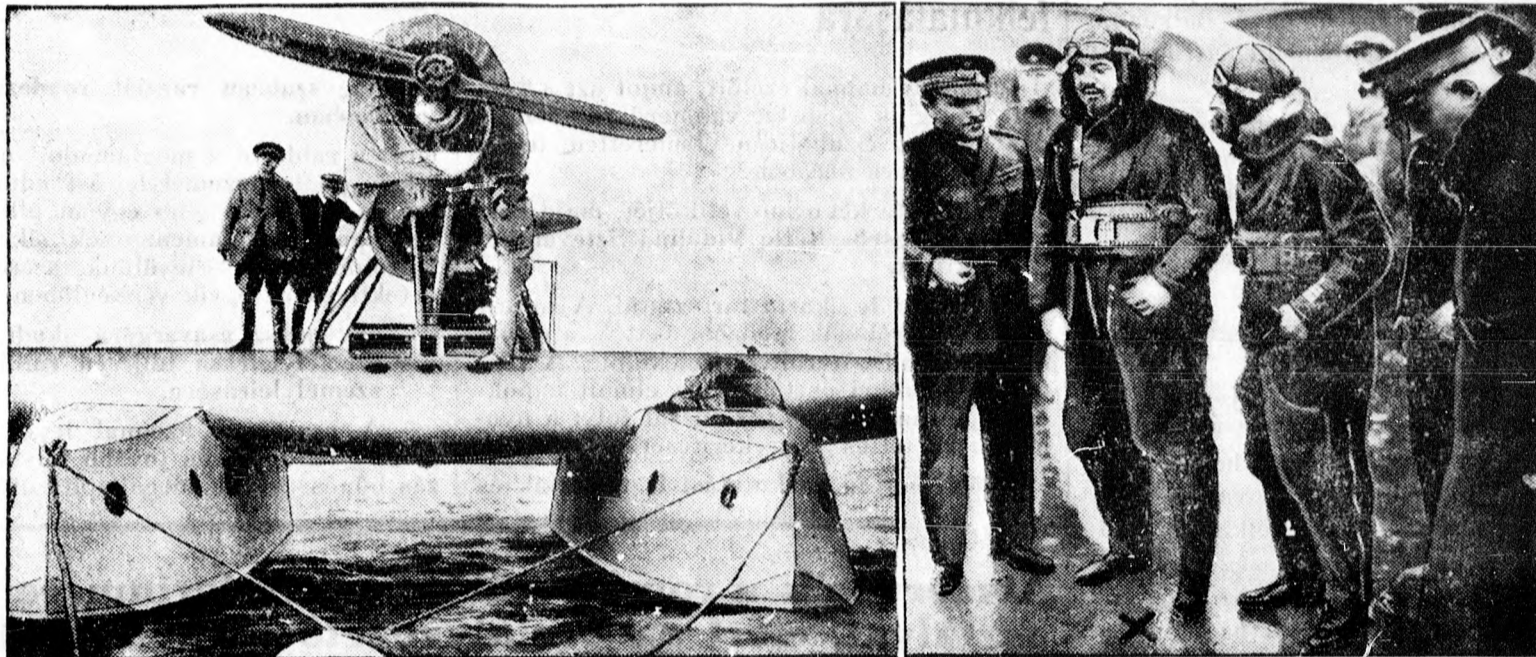
Szabotcai Korhac-éle

hentesárut

BARTOLOVICS cégnél
vásárolhat

Súlyos repülőszerencsétlenséget szenvedett az oceánrepülő olasz hidroplán-raj több gépe

A balesetek következtében öt ember életét veszítette — A francia légügyi miniszter üdvözölte az olasz pilótákat

A parancsnoki repülőgép, amelyen Balbo miniszter megtette a délamerikai utat — Balbo miniszter (x) és kísérei.

A nyugatafrikai Bolamából érkezett jelentés alapján közli az olasz távirati iroda, hogy az Oceán átrepülésére az afrikai partokról startolt olasz repülőgépraj egyik gépe, amelyet Recagno kapitány vezetett, közvetlen a felszállás után, mintegy ötven méter magasságból ismét kénytelen volt a tengerszintre ereszkedni.

A gép egyik uszóteste erősen megrongálódott, Foin mechanikus pedig, aki az uszótesten tartózkodott, életét veszítette.

A gép három másik utasa sértetlen maradt.

Röviddel később újabb szerencsétlenség történt. A Boer kapitány által vezetett gép tízpernyi repülés után, teljes sebességgel leszállani kényszerült. A hirtelen ütődés következtében

a gép kigyulladt, a két pilóta, Boer kapitány és Barbicinti hadnagy, továbbá Nenzi mechanikus és Imbastari rádiótávirász életét veszítette.

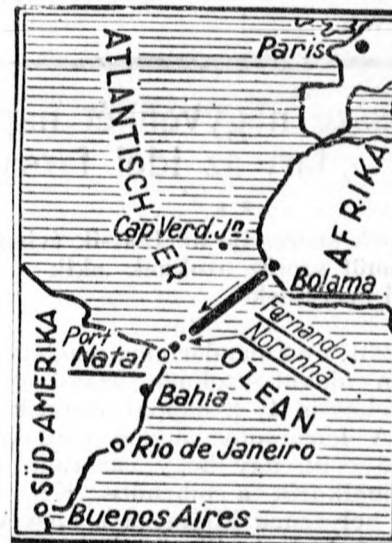
Mindkét szerencsétlenség arra a hatalmas súlymegterhelésre vezethető vissza, amelyeket a gépek az Oceán átrepüléséhez kénytelenek voltak magukkal vinni. A tengerre leszállt gépet ma éjjelre várják Fernando Noronhába. A másik minden valószínűség szerint holnap érkezik oda.

Párisból jelentik, hogy Painleve légügyi miniszter, az olasz aviatikusok oceánrepülésének sikere alkalmával meglehangú táviratban üdvözölte Balbo tábornokot, Olaszország légügyi miniszterét.

Orbetellótól Natalig

Az olasz repülőraj, amely Balbo miniszter vezetése alatt Olaszországból Délamerikába repült, az orbetellói kikötőből indult el és a spanyolországi Los Alcázares érintése után Marokkóba, innen pedig, két részben az Afrika délnyugati részén levő Bolamába repültek. Innen indultak az Oceánon át a délamerikai Port Natalba. A tenger fe-

letti ut 3000 kilométer hosszú volt és ezt az utat 16 óra alatt tették meg a repülők, ami óránként 185 kilométernek felel meg.

Amerika leggazdagabb embere az ifjabb Rockefeller, akinek vagyonát 600 millió dollárra becsülik

A világ leggazdagabb embere Hayderabad uralkodója — Amerikai statisztika a világ pénzfejedelmeinek rangsoráról

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok múltévi adókimutatása szerint Amerika legnagyobb adófizetője az ifjabb Rockefeller, akinek

jövedelmi adója 7.435.169 dollár, évi jövedelmét hivatalosan 12,5 millióra, vagyonát 250 millió dollárra becsülik, de Stuart Chase előkelő közigazgató számítása szerint összvagyonára meghaladja a 600 millió dollárt.

Henry Ford, az automobilkirály pedig 2.467.946 dollárt, fia Edsel Ford 1.934.254 dollár adót fizet.

Az egész Ford-vagyonot megbízható számítások szerint egy milliárd dollárra becsülik.

A sorrendben harmadik William Wrigley rágógumigyáros, aki 1.154.420 dollár a-

dót fizet. G. P. Morgan, a híres pénzember adója mindössze 38.643 dollárra rugott úgy, hogy voltaképpen kevesebb adót fizet, mint saját üzletvezetője, de általában azt hiszik, hogy

a roppant szétágazó Morgan érdekeltségeket Donyontársaságuknál fogva, még megkülönböztetőleg sem lehet ellenőrizni.

Mindenesetre Morgant tartják a Rockefellerek és Fordok után Amerika egyik leggazdagabb emberének.

A világ leggazdagabb embere amerikai becsülés szerint Hayderabad uralkodója, aki félmilliárd dollárra becsült aranykészletet tart páncélszekrényeiben, egyéb kincseinek értéke meghaladja az egymilliárd dollárt.

A leggazdagabb európainak Sir Basil

Zaharoffot, a rejtélyes görög pénzembert tartják.

Az Astorok és Wanderbildek, Amerika régebbi pénznágnásai már csak a „másodrangú” milliomosok sorába tartoznak.

Újból megnyiták a spanyolországi egyetemeket, csak a jogászok sztrájkolnak egyik tanáruk bebörtönzése miatt

A sztrájkoló diákok tiltakoznak a kormány magatartása miatt

Párisból jelentik: A Havas iroda madridi jelentése szerint tegnap Spanyolország valamennyi egyetemén ismét megkezdtek az előadásokat. Egyedül

a madridi egyetem jogi karának hallgatói határozták el, hogy sztrájkba lépnek.

A diákok a mozgalommal az ellenakarnak tiltakozni, hogy az egyetem egyik szocialista érzelmű tanárát bebörtönözve tartják a hatóságok. A diáksztrájk másik célja az ellen a magatartás ellen való tiltakozás, amelyet a kormány az utóbbi események során tanusított.

Az egyetem többi karán az előadások a legteljesebb rendben, simán megkezdődtek.

Havazás indult meg Európában

A hőmérséklet a fagypontra körül ingadozik

Európa felett magas légnyomású terület alakult ki, csak a Spitzbergák felett és a Földközi tengeren lépett fel újabb depresszió. Európában egyébként tulnyomóan borult az idő, helyenkénti kiderüléssel. Nagy havazások indultak meg Lengyelországban, Németországban, Svájcban és a Balkánon. A hőmérséklet nyugaton emelkedett, másutt süllyedt.

Hazánkban tulnyomóan borult idő mellett több helyütt havazás indult meg, az ország déli részein csapadékos az idő. Az ország északi részein a hőmérséklet egy-két fokkal süllyedt. A tengerszintre redukált légnyomás 754 milliméter.

A külföldi meteorológiai megfigyelések szerint

jórészt felhős idő várható további hőszüllyedéssel és kisebb havazásokkal.

Noviszádon tegnap reggel havazás indult meg és a hőmérséklet a fagypontra süllyedt. A déli órákban sem emelkedett a hőmérő a fagypontra fölé. Az ország többi részeiben is tulnyomóan borult az idő, sok helyütt havazással. Úgyancsak nagyobb havazás indult meg a drávai, drinai és szávai bánóságokban is. A hőmérséklet csaknem mindenütt a fagypontra körül ingadozik, csak Boszniában és Dalmáciában enyhe az idő. Tegnap átlagos hőmérsékletek: minimum Kalinovnik mínusz 6, maximum Moszta plusz 10 fok.

Mindössze negyvenkét napig tart az idei farsang

Az ünnepek sorrendje az 1931-ik évben nagy örömet szerez azoknak, akik ünnepelni szeretnek

Az 1931. év kalendáriuma meglehetősen kedvezően alakul azoknak számára, akik az ünnepeket is 1-2 nappal szeretik megtoldani. A karácsonyi ünnep péntekre és szombatra esik, úgy hogy vasárnap is alkalom kínálkozik a pihenőre. Két napos szünetet helyeznek kilátásba a husvéti ünnepek is, melyek április 5-ére és 6-ára esnek, míg a rákövetkező nap pravoszláv ünnep. Pünkösd május 24-ére és 25-ére esik, Péter és Pál napja pedig június 29-ére, hétfőre esik, míg az előző nap vasárnap, tehát ismét két napi szünetre van kilátás.

Nagyboldogasszony napja augusztus 15-én, szombaton lesz, a rákövetkező vasárnapal együtt tehát ismét két napi szünet lesz. A többi ünnepek ezzel szemben meglehetősen eloszlanak, mégis lehetővé teszik, hogy

a tisztviselők és egyéb alkalmazottak 1-1 napot hozzácsapjanak a „wikind”-hez.

Az egyedüli ünnep, amely vasárnapra esik, Mindszentek ünnepe, az összes többi ünnepek hétköznapokra esnek.

A farsang mindössze 42 napig fog tartani, mert hamvazó szerda február 18-ára esik.

A cseh néppártba lép a szlovák néppárt főtitkára

Prágából jelentik: Mint a lapok Pozsonyból írják, Mahacsek szlovák néppárti képviselő, a párt eddigi főtitkára lemond mandátumáról és valószínűleg a cseh néppártba lép be.

Egy orosz csavargót gyanúsítanak a szubotcai uccai rablótámadás elkövetésével

A rendőrség nagyszabású nyomozást folytat a tettes felkutatására

Néhány nappal ezelőtt, amint azt a Reggeli Ujság is megírta, vakmerő rablótámadás történt Szubotcán. Ismeretlen tettes a Bogovicseva utcában

elrabolta két urinő retiküljét, majd késel megsebesítette Vidalina Sztevan detektívet.

aki a rablót le akarta tartóztatni. A tettest az uccán járókélok üldözöbe vették, a rablónak azonban sikerült elmenekülnie. A rendőrség bünyügyi osztályán az elmúlt napokban a legnagyobb apparátussal folyt a nyomozás a tettes kézrekerítésére. Legutóbb több helyen házkutatást is tartottak és

nagyszabású razziát rendeztek a városban,

mert a rablóról a megtámadott nő és a detektív pontos személyleírást adtak. A nyomozás folyamán több egyént állítottak előde tegnapig valamennyinek sikerült alibit igazolni. Mint értesülünk, szerdán este a detektívek az egyik vendéglőben

egy orosz csavargóra akadt, akinek a személyleírása teljesen ráillik a rabló személyleírására.

A csavargót azonnal letartóztatták s most a rendőrségen tovább folyik a nyomozás bűnösségének megállapítására.

Átszervezik a román külügyminisztérium rejtjelosztályát, mert az osztályvezető hivatalos titkokat árult el illetéktelen idegeneknek

Bukarestből jelentik: Popovici helyettes külügyminiszter elrendelte Lahovari követségi tanácsosnak és a külügyminisztérium siffre-osztálya vezetőjének felfüggesztését.

Lahovari — mint kiderült —

bizalmas természetű dolgokat közölt

ugy a sajtó képviselőivel, mint más magánszemélyekkel.

A külügyminisztérium rejtjel-osztályát még ezen a héten teljesen átszervezik, mert nem tudhatni, hogy kiknek és milyen értékben van tudomása az osztály hivatalos titkairól.

Beszámoló a sztaribecseji műkedvelő előadásokról

Az ujesztendő Sztaribecsejen — legalább is ami a műkedvelést illeti — a legteljesebb hossz jegyében indult meg.

Eppen ezért nem számoltunk be a kitünően sikerült előadásokról külön-külön, hanem most együttesen emlékezünk meg róluk.

Szilveszter éjszakáján a Jótékony Magyar Nőegylet rendezte meg hagyományos estjét, mely az egész év egyik legsikerültebb, legnívósabb mulatása szokott lenni.

Vissy Károlyné, a jótékonyágáról mindenütt híres nőegyleti elnöknő agilitásának érdeme első sorban a siker, mely nem volt kisebb az elmúlt évek nagy sikereinél. A legjobb becsei műkedvelőket toborozta össze erre az estére s így a nagy érdeklődés, mely az előadás iránt megnyilvánult, teljesen indokolt volt.

A pazar műsor bájos képpel kezdődik. Egyforma, kitünő ízléssel elkészített, de olesó kartonruhába öltözött hölgyecsoporthoz körül egy nyílós rózsabokrot, melynek szétnyíló ágai közül a hat éves kis Komáromi Juliska ugrik elő és bájos táncot lejt.

Két izig-vérig táncraermett leány: Brankovics Rózsai és Papp Bözsi négytáncos volt a következő szám, melyet meg kellett ismételnük. A „Néma ember” című bohózatban dr. Galambos László mutatott be elsőrendű alakítást s vele együtt dr. Buzogány Mátyás, Pandek Ferenc és Csepella József.

Molnár Elemér kellemes mély bariton hangján dalokat énekelt Liebhart Évike zongorakiséréte mellett.

A „Tik-Tak” című bohózatban Oláh György kacagatta meg a publikumot partnereivel: Rédei S. Andorral és nejevel.

Dr. Buzogány Mátyásné Liszt II. rapszódiajának hangjai mellett igazán művészi átérzéssel táncolt egy táncelőadást.

A „Sarkutazó” című szellemes és fordulatos darabot Feller Imre, Tihanyi Lili, Csepella József

és Gaál Piroska adták elő nagy tetszés mellett.

Végül a nőegyleti görögök: Brankovics Rózsai, Böske, Ádám Piri, Terék Mariska, Körösi Matyi, Boczor Piri és Schumacher Géza különféle nemzetek táncait adták elő, melyeket sorba megújratott a lelkes publikum.

Az est táncversenyét Tihanyi Lili nyerte meg. Kitünő hangulat jellemezte az estet, melyen a város intelligenciája nemzetiségre való tekintet nélkül képviselve volt.

Ugyanezeken a Katolikus Körben is műsoros Szilveszter-est volt kedves és ügyes programmal.

Az elemi iskolák kis műkedvelői január 4-én ismételték meg december 21-iki nagysikerű előadásukat. Ismét telt ház gyönyörködött a kedves apróságok kitünő előadásában, a tarka és változatos műsorban.

Január hatodikán az alsóvárosi fiatalok a „Titok” című népszínművet adta elő Csizofszky István plébános mesteri rendezésében, oly sikerrel, hogy az előadás minden jegy elkelt s a darabot így e hó 18-án meg is kell ismételni. A darab szereplői voltak: Papp Mariska, Károlyi József, Mogyony Matild, Nagy Sándor, Hisnetai Antal, Mogyony József, Farkas Erzsébet, Sárkány Béla, Kovács József, Kiss Julia, Bessenyi István, Bálimd István, Papp Bözsi, Botka Dóri, Gráf Piroska, Sárvári és Balaska Imre.

Huzás: január 16-án!

A minisztérium az I. osztály huzást 1931. január 3-ról, január 16-ra tette át. Szíveskedjen ezt mindenki tudomásul venni és ismerősével közölni.

NYEREMÉNYEK: 100.000 Dinár, 200.000 Dinár, 250.000 Dinár, 300.000 Dinár, 400.000 Dinár, 500.000 Dinár, 1.200.000 Dinár, 2.400.000 Dinár, 4.200.000 Dinár, 65.000.000 Dinár, 130.000.000 Dinár. Minden második sorsjegy nyer! Sorsjegy ára: 25—, 50—, 100— és 200— D.

Gyetvai Lajos Jugoszlávia állami osztálysorsjegyjé udája, Bacska Topola, Fő-ucca. Huzás: jan. 16-án!

Hírek

1931
Január
9
PÉNTEK

Római katolikus: Julián. Protestáns: Marcell. Görög keleti (december 27): Szevan. A Nap kel 7 óra 15 perckor, nyugszik 16 óra 16 perckor. A Hold kel 12 órakor, nyugszik 1 óra 19 perckor.

Időjárás: (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése.) Tulnyomóan borult idő az egész országban, északon havazással. A hőmérséklet északnyugaton esőkent.

Időjárás. Tulnyomóan borult idő az egész országban, helyenként havazással és esővel. A hőmérséklet nem fog jelentősen változni.

KEDVESEN

és enyhén, mint a lehajló fű lengő ága érinti a lovas arcát bus lován, a folyó parton, az alkonyatban, az egyedülvalóságban, a csendben: úgy száll hozzám parlómód illata.

Kedvesen és enyhén, rezignáltan és az elmúlt nyár vibráló verőfényével gonasztok Rád, vajjon Rád várakozásomban tenyereim hűd simogatását érzem.

Kedvesen és enyhén — vágyamban, kinomban, vergődésemben — megbocsájtok Neked.

Ezt a pár sort a magányos lovas írta, miután elért a csendes völgybe, lovát kipányváztta, a dús füre eresztette. Ezt a pár sort írta falevéltre szíve vérével, tó tükrére kétszeme patakzó könnyével. Buesuzó darvanknak két lengő szárnyára fájó buszussal.

A hegytetőn oly nagy a csend. A fenyők árnyéka olyan fekete, mint gödör mélyén az Alvó Area.

Most lovamat elengedem. Lábáról leveszem a hekllyót. Most elindulok lassan, minthogy amim volt: elvesztettem. Most elengedem Testvérem, Társaim, Anyám és azt mondom külön-külön mindenkinek: menj, Isten Veled. Mert gödröt kell ásnom, egyedül, csendesen, békében, két kezemmel.

Gödört kell ásnom, mélyet, feketét, némát, mert elkell rejtenem arcomat és nagyon mélyen kell lehajnom, hogy meghalljak egy hangot, ami kinez. Mint az elejtett göröngy a meredeken. Kinzón, semmit nem mondón, fahangon, göröngy föld hangján.

Most még be kell hunynom egyszer a szemem. Most még két könny vár szemem két sarkában. Most még el kell felejtenem valamit, mert felhürdül az élet és lezuhannak a sziklák és felesap a tenger. Felesap a tenger.

Ezt a pár szót a magányos lovas gondolta. A fűben hevert, a csendes völgyben. Arceal a földnek.

Kedvesen és enyhén dudorászott a szél mint a jó barát a domb mögött. f. b.

— **Öfelsége** tegnap sétatöcsizást tett a főváros uccáin. Beogradból jelentik: Öfelsége a király tegnap délután szárnytisztje kíséretében hosszabb sétatöcsizást tett a főváros uccáin. Öfelsége ez alkalommal a főbb utvonalakon és több mellékúton haladt keresztül. A merre a király elhaladt a járőrök mindentütt lelkesen megjelenezték.

— **A múlt év népesedési statisztikája** Sztaribecsejen. Az elmúlt év folyamán Sztaribecsejen született 459 gyermek. Ebből törvénytelen 47. 1929-ben a születések száma 468 volt. Meghaltak 351-en. 1929-ben 465 volt a halottak száma, tehát 114-el több, mint az 1930. évben. Házasságot kötött 152 pár. 1929-ben 187 pár kötött házasságot.

— Farkas Béla festőművész noviszádi tanfolyamai. Megírta már a Reggeli Ujság, hogy Farkas Béla, a kitünő szoboralkotó festőművész hosszabb időre Noviszádra érkezett, ahol nagyszabású kiállítására fest nagyobb vásznakat. Farkas Béla noviszádi tartózkodása alatt szabad idejében festészetből és rajzból (fej és alakrajz) órákat ad egyeseknek, vagy csoportoknak is, ezenkívül pedig az iparművészet terén speciális tüfestésből és faégetésből ad oktatást. Farkas Béla kitünő módszerrel oktat s már eddig is növendékei meglepő haladásról tesznek tanúságot. Az oktatás díja igen mérsékelt, úgy hogy azt szegényebborsu tanulók vagy iparos-pályán levők is igénybe vehetik. Farkas Béla ezenkívül portrékat is készít és megrendeléseket jutányos áron elvállal. Jelenkezni lehet a festőművésznél naponta délelőtt 10 és 12 óra között a Reggeli Ujság szerkesztőségében (Kralja Petra ucca 30).

— **Eljegyzés.** Inotay Gizike, Noviszád, Kelemen Gábor, Noviszád, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A noviszádi Polgári Magyar Daloskör** f. hó 10-én, szombaton este fél 9 órakor az egyesület helyiségében választmányi ülést tart, mely alkalomra az egész választmány okvetlen megjelenését kéri az Elnökség.

— **Likör helyett tévedésből karbolsavat ivott a táviratkihordó egy lakodalmas házbán.** Gerhardfeldben tragikus szerencsétlenség történt tegnap egy lakodalmas házbán. Az új pár üdvözlésére a vidékről több távirat érkezett és a lakodalmas család likörrel kínálta meg a táviratkihordót. A postás kiürítette a poharat és a következő pillanatban holtan esett össze. Kiderült, hogy a szerencsétlen embert véletlenül karbolsavval itatták meg. A karbolsavat ugyanis likörös üvegben tartották és ez okozta a tévedést.

— **Füldöszoza az angol expresszvonatokon.** Londonból jelentik: Az angol északkeleti vaspályatársaság a London és Edinburg között járó expresszvonatok elsőosztályú hálókocsijaiban füldöszozákat szereltetett fel, hideg és meleg zuhannyal. A kocsi tetején elhelyezett 75 gallonos víztartályból erős nyomás alatt vizet lehet szivattyuzni hat oldalsó és egy felső zuhanyba. A vízszugarak hőmérsékletét az utasok gombnyomással szabályozhatják.

— **Pénzhamisító bandát lepleztek le Magyarországon.** Budapestről jelentik: Abádszalok környékén a közelmúltban több hamis váltópénzt találtak a forgalomban. A csendőrség nyomozást indított a pénzhamisítás ügyében és rövid idő alatt megállapította, hogy a környéken elterjedt hamis pénzt B. Nagy Péter 50 éves, Orbán Árpád 27 éves özv. Bakó Antalné, szül. Grácz Mária 31 éves és egy fiatalkoru abádszaloki lakos készítette. A csendőrség a gyanúsítottaknál megtartott házkutatás alkalmával két darab ötpengős, nyolc 2 pengős, huszonkét darab 1 pengős és két darab 50 filléres hamis pénzt, 75 deka olom, cink és alumínium keveréket, valamint a pénzhamisításhoz szükséges formákat talált. A beismerésben levő gyanúsítottakat a szolnoki királyi ügyészségnek adták át.

— **Uj tanácsbeosztás a becskerekai törvényszéken.** Becskerekről jelentik: A becskerekai törvényszéken most lépett életbe az új tanácsbeosztás az 1931-es évre. Az új beosztás szerint az elsőfoku polgári tanács elnöke Bunics Ivo, a felebbviteli polgári tanácsé dr. Balla Emil. Elsőfoku polgári tárgyalás mindennap kedd kivételével. Felebbviteli minden kedden és pénteken. Az elsőfoku büntető tanács elnöke Bunics Ivo, tárgyalás kedden és szombaton. Ugyancsak ő az ötös tanács és a panasztanács elnöke. A büntető felebbviteli tanács elnöke Bunics Ivo. Büntető egyesbíró Rubin Vilim (hétfőn és pénteken) és Nikolics Gyóka (csütörtökön). Fogházfelügyelői bíró Brankovics Szevan. Vizsgálóbíró Draskovics Milan.

— **Amikor az ideges színművész kúrugja az öltöző ajtaját.** Budapestről jelentik: Gruber József fagottművész kártérítési pört indított Gál Franciska színésznő ellen, mert egy felvonásközben a színésznő kúrugta öltözőjének ajtaját, amely rácselt az arrahaladó Gruberra és megsebesítette. Gru-

ber hosszabb ideig beteg volt és tanulmányát nem tudta folytatni. A törvényszéki ítélet után tegnap tárgyalta az ügyet a budapesti tábla és a 240 pengős törvényszéki ítéleten felül még 1060 pengő kártérítésre és 400 pengő perköltség megfizetésére kötelezte a rugdalozzó színésznőt.

— **Rövidesen megtartják a főtárgyalást** Pogány Béla bűnperében. Becskerekről jelentik: Pogány Béla becskerekai kereskedő bűnügyében, aki a Milan Toplica vendéglőben rálőtt szeretőjére Tóth Gizellára és annak édesanyjára, a vizsgálat befejezéséhez közeledik. Még egy tanu, Horváth István kihallgatása van hátra, de kés'elteti a vizsgálat befejezését, hogy Horváthot nem találják. Pogány védője ezért a vizsgálat siettetése érdekében beadványt intézett az ügyészséghez, amelyben eláll a védelem utolsó tanujának kihallgatásától. Valószínű, hogy az ügyész még e hónap folyamán kiadja a vádiratot, mely esetben január utolsó napjaiban megtartják a főtárgyalást.

A Bacsokogradistei AK közgyűlése. Január 4-én tartotta meg a Bacsokogradistei AK 19. évi rendes közgyűlését a Tapavica féle vendéglőben. A gyűlésen mint hatósági kiküldött Kirics Nikola községi tisztviselő jelent meg. Horváth Ferenc elnök megnyitva az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése után Hirschl Andor számolt be a klub múlt évi működéséről. A jelentés hangsúlyozza, hogy míg a bajnoki mérkőzések tavaszi fordulóján az utolsó helyre szorultak, az őszi forduló már a harmadik helyen fejezték be, ami örvendetes haladást jelent. Azután Kovács István pénztáros jelentése, hogy a pénztárban 28.970 dinár bevétel és 28.708 dinár kiadás után 262 dinár készpénz maradt; a szertáros jelentése, hogy a klubnak négy garnitúra jó állapotban levő felszerelése van, s végül a könyvtáros jelentése, hogy a könyvtárban 282 kötet könyv van, tudomásul vétetnek. A felmentvény megadása után megalakult az új tisztikar és a különböző bizottságok. Elnök Horváth Ferenc, alelnökök Odorcsics Franjo és Czirják János, titkár Kirics Nikola, jegyző Buru Antal, pénztáros Nacs Sándor, szertáros Nacs Sándor, intéző Hirschl Andor, szertári ellenőr Pich József, szertáros Tucakov Dimitrije, tréner Brankov Vészó, sportkapitány Németh Bandi, orvos dr. Pecze Sándor, pályagondnok Németh Péter. Választmány: Sisitka Pál, Pich József, Bellányi József, Markov Szevan, Keller Lukács, Márkt Ottmár, Sovljanszki Csedo, Klajes Dancsika, Tüski Pál, Rákics Izso, Markovics Antal és Kovács István. Számvizsgáló bizottság: Zivkovic Milovan és Bori János. Pénztári ellenőrök: Ninkov Dina, Keller Lukács és Brankov Lázó. Intézőbizottság: Horváth Ferenc, Odorcsics Franjo, Sisitka Pál, Magyar Sándor, Rákics Izso és Hirschl Andor. Vigalmi bizottság: Vasas István, Popovics Milan és Dosztán József. A napirend végén a közgyűlés több indítványt tárgyal és fogadott el. Így kimondotta a játékosoknak baleset elleni biztosítását és a tornaszakosztály felállítását. A gyűlés végén Odorcsics alelnök lelkes szavakban buzdította a játékosokat az összetartásra, fegyelemre és iparkodásra, hogy jövőre még szebb eredményt érhessenek el. Ezután Horváth elnök a gyűlést bezárta.

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.02—10.10, Bécs 12.48—12.54, Prága 59.05—59.45, Berlin 7.345—7.347, London 274.3.

Zürich. Beograd 9.1270, Budapest 90.225, Páris 2025.50, London 2504 hétnyolcad, Brüsszel 72, Milanó 27.01, Newyork 515.95, Madrid 54.75, Amsterdam 207.70, Berlin 122.80, Bécs 72.57, Szófia 3.735, Prága 15.29, Varsó 57.65, Bukarest 3.065.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Barátságos. Forgalom: Csendes. Buza március 14.84—14.85, május 15.21—15.23. Rozs március 10.32—10.34. Tengeri május 12.62—12.64, transit május 10.28—10.30.

Csikágó. Buza: Lanyhuló. Március 80 ötnyolcad, május 81 hétnyolcad, új szerződés júliusra 66 egynyolcad. Tengeri: Lanyhuló. Március 71.25, május 72 ötnyolcad, új szerződés júliusra 73 ötnyolcad. Zab Lanyhuló. Március 33 hétnyolcad, május 34 háromnyolcad, új szerződés júliusra 33.50. Rozs: Lanyhuló. Március 42, május 42 ötnyolcad, új szerződés július 42 ötnyolcad.

Wimipeg. Irányzat: Lanyhuló. Buza májusra 53 háromnyolcad, júliusra 58.50, októberre 60 egynyolcad.

Liverpool. Irányzat: Nyugodt. Buza márciusra 4 sh 4 háromnyolcad, májusra 4 sh 4.75, júliusra 4 sh 6.

— Vizkereszt napján hatvan novakanizsai szegény között osztott szét ajándékokat Oáz Oszkár plébános, szentszéki tanácsos. Kedves és megható ünnepség keretében osztották szét Vizkereszt napján hatvan novakanizsai szegény között azokat a karácsonyi ajándékokat, amelyeket Oáz Oszkár plébános, szentszéki tanácsos kezdeményezésével gyűjtöttek egybe. A Novakanizsai Közszeretnek örvendő plébános maga járt elől jó példával a gyűjtésben s ennek eredménye volt az, hogy a novakanizsai szegények téli nyomorán enyhítés történt.

— Sztarakanizsai hírek. A sztarakanizsai keresztény nőegylet igen értékes műsorából, tegnapi számunkból a következő műsorszámok maradtak ki: Verdi Traviatájából a Szerenádöt és Gounod egyik Szerenádját énekelte Csukurov Milcsi. Hangja bársonyos, szindus hangyaga értékes, csak kár hogy csiszolatlan és iskolázatlan. Koch Edit, Komjáti Irén, Kövesdi Cunci, Petrik Rózsi, Schöbel Ilonka és Kalmár Imre hollandi táncot táncoltak. Igen ügyesen mozogtak a nehéz és a tánclepéseket nagyon megnehezítő faklumpában. „Érik a, érik a buzakalász” mélabus dallama hangzik fel és három pár magyar táncos, kéz a kézben, buzacsokkal és sarlóval komoran, büszkén jön előre. Majd a zene hirtelen átesap a „Ritka buza, ritka árpa” ropogó dallamába és a tűzes magyar legények és lányok a közepre perdülnek, szívvel lélekkel, duhaj vígsággal, lobogó tűzzel és szenvedéllyel ropják a magyar kettőst, a végén pedig felajzott szilajsággal gyors esárdásba csapnak. A hatás oly nagy volt, hogy percekig tartó frenetikus tapssal és „ujra” kiáltásokkal még egyszer végig kellett táncolni a nehéz és fárasztó táncokat. Ezenkívül még Farkas Duci, Körmöczy Hedvig, Körmöczy Veronka, Mikló Piri, Molnár Ica és Turnaics Nevenka japán képe nagy tetszést aratott. Utána következett a szobaleányok kara, amelyet Berec Bözsi, Bus Juliska, Jóna Mancsi, Kellermann Mancsi, Malbaska Zsivanka és Singledi Erzsike adták elő kiváló tehetséggel. — Azon példátlan sikerre való tekintettel, mely a sztarakanizsai nőegyleti elismulást kísérte, az egyesület elnöksége elhatározta, hogy a nagyszerű programot újból előadja, mégpedig január 18-án. Több oldalról megnyilatkozott kívánságra az előadást délután négy órai kezdettel rendezik meg, hogy azon a fiatalok is résztvehessenek. — A sztarakanizsai iparos olvasókör gyertyaszentelői nagy báljára az előkészületek máris javában folynak Bakos Imre alelnök vezetése mellett. — A sztarakanizsai fiatal husiparosok évente rendezni szokott társasvacsorájukat vasárnap, január 11-én este 8 órai kezdettel tartják meg a Bagi-vendéglőben, mely ezuttal különösen nagyszabásúnak ígérkezik. A társasvacsorát táncmulatság követi.

Szobotcai KORHEC HENTESÁRUGYÁR
lerakatában

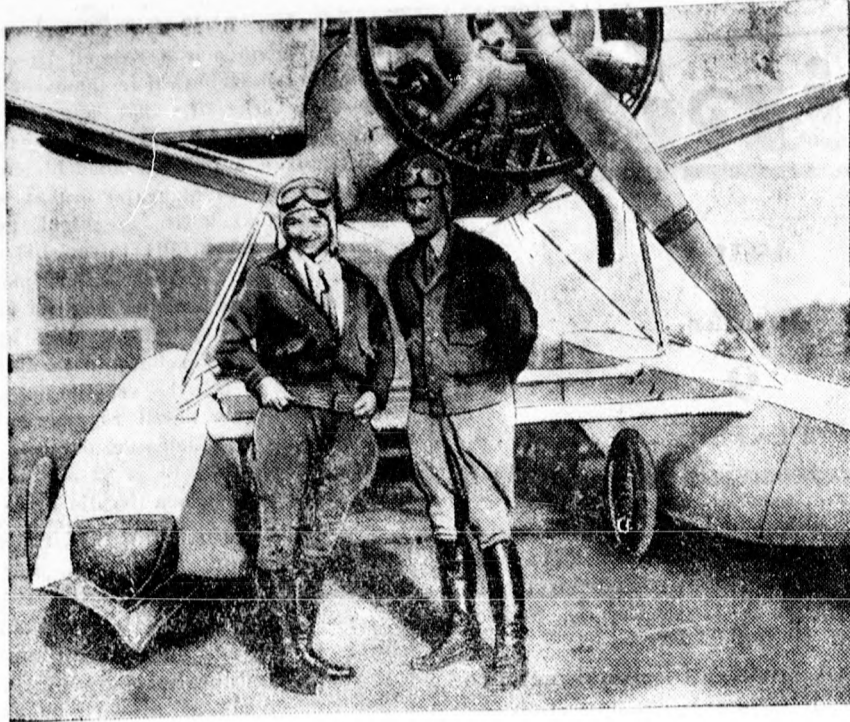
BARTOLOVIĆ cégnél

minden nap friss virstli, szafaládé és egyéb hentesáruk rendkívül olcsó áron kaphatók

— Rövidesen befejeződik a vizsgálat a magyar népjóléti miniszteriumban. Budapestről jelentik: A legfőbb állami számvevő széknek a népjóléti miniszteriumban folytatott vizsgálata során eddig már kihallgatták a miniszterium osztályfőnökeit, az elnöki osztály valamennyi tisztviselőjét, az elhunyt Vass József egész környezetét. Hírszerint a vizsgálat eddigi menetéből megállapítható, hogy amennyiben terhelő adatok merültek fel, azok kizárólag az elnöki osztály ügykezeléséből származnak. A kihallgatások befejeztével állítólag meghallgatják Drehr Imre volt népjóléti államtitkárt is, mert ő van hivatva egyes ügyekben megadni a szükséges felvilágosításokat.

— Fűtőgáz után kutatnak Budapest környékén. Budapestről jelentik: A kormány elhatározta, hogy tavasszal a főváros közvetlen közelében megkezdik a furási munkálatokat, főleg a feltárására. Ugyancsak feltárják a Széchenyi fürdő új forrását az Állatkertben. A forrás vizét nemcsak a Széchenyi fürdő táplálására használják fel, hanem a meleg vízzel fűtik az Állatkert különböző épületeit is.

— Fehér és fekete hosszú bál keztyűk bál virágok. Fischer J. és Fia, Noviszd.

Sikertelen oceaánrepülés
William Maclaren kapitány (jobboldalt) és Baryl Hart pilótán, akik szombaton startoltak az amerikai Long Island szigetéről az Oceán átrepülésére. Utjuk közepén azonban vissza kellett fordulniok, mert a nagy köd következtében nem tudtak tájékozódni.

ról az Oceán átrepülésére. Utjuk közepén azonban vissza kellett fordulniok, mert a nagy köd következtében nem tudtak tájékozódni.

A SZÁJ- ÉS TOROKÜREG

a legveszélyesebb út, amelyen a betegségek a testünkbe jutnak. — Iskolába járó gyermekeket meghűlés, nátha és torokbajok ellen legbiztosabban a kellemes ízű Dr. Wander-féle ANACOT-PASZTILLÁK védnek meg. Kaphatók minden gyógyszerárban. Egy kis fiola ára 8.— dinár, nagy fiola ára 15.— dinár.

— A bécsi iparos kaszinó új tisztikara. Miután a közgyűlés kétfelében is határozatképtelen volt a megjelentek csekély száma miatt, harmadikban tekintet nélkül a jelenlévők számára a következő tisztikar lett megválasztva: Elnök Hermann Antal, igazgató Lennert Miklós, titkár Warnusz János, pénztáros Rozánovics István, könyvtáros Vorgics Antal. A választmány a következőkből áll: Hartusch Lőrinc, Glatz István, Schneider Ferenc, Lacher József, Kovácsév Márton, Butcher Ferenc, Antalovics János, Feketics Ferenc, Bartolovics István, Wenzler József, Máj József és Krempatics János, póttagok Kaiser István, Hunger Henrik és Neumayer Antal. Számvizsgálók: Bäder Márk és Schaeffer József, könyvtárvizsgálók Lukics András és Illavinka Lajos. Egyidejűleg el lett határozva, hogy a kaszinó a lehetőséghez képest január 24-én az egyleti helyiségben — a Kaiser féle vendéglőben — táncal egybekötött halpaprikást rendez.

— Szánálják a magyarországi kisbirtokosokat. Budapestről jelentik: A kormány 33 millió pengő előiránnyal rövidesen megkezdte a kisbirtokosok felségítését. Elsősorban a végrehajtás alatt álló kisbirtokosok kapnak kölcsönt, azután pedig mindazok, akik a maagsabb gabonaárak idején nagykamatozású kölcsönt vettek fel, de az áresés miatt adósságukat nem tudják megfizetni. A kisbirtokosok birtokuk értéke 40 százaléka erejéig kapnak kölcsönt.

A walesi herceg nagyon kedveli a bécsi valcert

Londonból jelentik: A walesi herceg, mint hogy az udvari gyász miatt nem vehet részt nyilvános mulatságokon, tegnap délután magához kérte Strauss Johann bécsi karmestert, a nagy zeneszerző unokaöccsét és élénken érdeklődött nála a bécsi keringő összes títkaik iránt. Johann Strauss két óráig tartó látogatásán György herceg is jelen volt, a walesi herceg ismételtén a zongorához ült, a bemutatott táncokat zenével kísérte. Közben elnézést kért fogatékos német tudásáért, noha — mint Strauss állítja — folyékonyan beszél a német nyelvet. Tánc közben Strauss ledöntött néhány értékes üvegázt. Zavarba jött, de a herceg sietőleg megnyugtató, hogy az ilyesfajta véletlenek mindig szerencsét jelentenek. A walesi herceg végül annak a reményének adott kifejezést, hogy Strauss legközelebb magával hozza Londonba egész zenekarát.

— Ujabb 4-hetes tánckurzus Nemes tánciskolájában (Lövölde) szombaton január 10-én este kezdődik. Tandíj 80 dinár. Zene-díj heti 5 dinár.

— A becskerekai trafikokosok kívánságai. Becskerekéről jelentik: A becskerekai dohánytözsdesek értekezletet tartottak Becskereken Nikolics Jovan noviszádi kiküldött elnöklété alatt, amelyen az új egyedárusági törvénnyel kapcsolatos kívánságukat beszélték meg. Nikolics bejelentette, hogy illetékes helyen megértésre talált a dohányárús szövetség azon kérése, hogy az egyedárusági cikkeket után nyolc százalék jutalékot kapjanak, mely esetben fizetik a rendes adókat, vagy hat százalék jutalékban részesüljenek, mely esetben mentesek az állami egyenes adók alól. Nikolics indítványára üdvözlő táviratot küldtek a pénzügyminiszteriumnak, amelyben megköszönik a trafikokosok iránti jóindulatát. Végül új vezetőséget választottak a helyi fiók részére. Elnök Muc Zsiva lett.

— Poincare a gyógyulás útján. Párisból jelentik: Poincare volt miniszterelnök állapotában a javulás normálisan halad előre. A beteg rendszeresen táplálkozik, nyugodtna alszik és lassanként visszanyeri erejét. Háziorsosa, aki naponta meglátogatja, egyelőre még nem engedti meg, hogy felkeljen az ágyból.

— Akar egészséges maradni? Tartson Sibalics-féle rozskenyér kurát.

Mindenki nevet!

Győződjön meg!

HAROLD LLOYD

játszik a „Vigyázz Harold” c. filmben az APOLLOBAN

Kiegészítő: „MICKY MOUSE”

Kezdet 3, 5, 7 és 9/4 órakor

Háromszázötvenezer turista és fürdővendég látogatta az ország fürdőhelyeit az elmúlt esztendőben

A tengerparti és szlovéniai fürdőhelyeken volt legélénkebb az idegenforgalom

Az országban levő összes magán és közintézmények, valamint egyesületek már régebbi idő óta nagyszabású akciót fejtenek ki a turisztika fellendítése érdekében. A propagandába belekapcsolódnak a külföldön levő jugoszláv menetjegyirodák is, a kereskedelmi minisztérium pedig a maga részéről is mindent megtesz, hogy

feljavítsa a szállodai viszonyokat, rendezze az utakat, a forgalmi eszközöket fejlessze és jobb összeköttetést létesítsen a jugoszláv államvasutak vonalain külföldi viszonylatban is.

Ezidőszerint még nem állnak rendelkezésre megbízható statisztikák arra vonatkozólag, hogy mennyi turista és fürdővendég fordul meg minden évben az országban, hozzávetőleges számítások szerint azonban a kép a következőképpen alakul ki:

Az 1928. évben 263.620 idegen fordult meg országunkban, akik összesen 2,551.000 napot töltöttek nálunk. 1929-ben ez a szám jelentékenyen emelkedett, amennyiben az idegenforgalmi statisztika szerint 333.218 idegen látogatta meg országunkat. Az elmúlt esztendőben ismét emelkedő tendenciát mutat az idegenek látogatása s máris megállapítható, hogy

is, mint ahogy mindenkit feltartóztattak és közben odahunyorítottak Bochud apóra: Jó vicc, ugye Stresemann és Briand urakat feltartóztatni. Miközben Bochud apó visszaemlékezéseire elmereng, jön a levélhordó, hogy kiemelje a nagy levélszekrény tartalmát, mert levél az sok jön ide és sok is megy innen. Lulu erre lerohan a lépcsőkön és éberen lesben állott mindaddig, amíg a levélhordó el nem ment. Azután visszament a helyére, mint a vén katona, aki az erejét méltóbb alkalomra tartogatja. Nem tanította ilyesmire senki, de neki már a véreben van, hogy a Népszövetségre és a népszövetségi urakra vigyázni kell. Bochud apó oda mutatott a lépcsőház jobb oldalán levő üres helyre:

A külföldiek közül 40.000 német, 35.000 osztrák és 25.000 csehszlovák volt, ezenkívül azonban igen nagy a más nemzetiségű turisták és fürdővendégek száma is. A szlovén fürdőhelyek közül Blédben 18.819 fürdővendég fordult meg, Bohinjka Bisztrican 1707, Celjén, 12.407, Csatezsen 1118, Mojsztránon 1074, Kocsevjen 16.082, Kranjszka Gorán 3316, Laskon 769, Rogaska Slatinán 7327, míg Ljubljanában 44.564 turista fordult meg. A tengerparti fürdőhelyek közül leginkább Dubrovnikot látogatták, ahol 46.561 vendég volt, ezek között legtöbb német, csehszlovák, osztrák, lengyel, angol, magyar és amerikai. A délszerbiai fürdőhelyeket is igen élénken látogatták s Mataruska Banjában 3432, míg Vrnjacska Banjában 26077 fürdővendég fordult meg. A nagyobb fürdőhelyek közül ezenkívül Daruváron 16 ezer 847 vendég volt, Crkvenicán pedig 12 ezer 903.

— Nem tűri, hogy ott tartózkodjék valaki. Ha jön valami küldönc vagy én magam, vagy a titkárság valamelyik tagja, akkor lerobog és eltolja onnan. Annak a helynek szabadon kell maradnia. Hogy miért, senki sem tudja. De hát a Népszövetség zsoldjában áll és neki is lehetnek bogarai...

Két kutyus és egy öreg szolgál — a Népszövetség „palotaőrsége”

Genfben jelentik: Érdekesen cseveg Sondey Thomson a Népszövetség „palotaőrségéről”. Aki naplemente után, — írja Sondey — a népszövetségi palotába lép, a lépcsőháznál szembe találja magát Luluval, amely ahogy megpillant valakit nyomban feltápáskodik és lejön. Pontosan úgy, mint valami vár ügyeletes parancsnoka. De hát ő is a „palotaőrség” — parancsnoka. Ha az idegen lassan és kíméltén lépett be, Lulu is méltóságteljesen közeledik feléje. Annak azonban, aki viharos léptekkel halad át a kapun, örült iramban vág elé. Lulu rendőrkutya — a Népszövetség hadserege Bristolal, a másik házőrzővel és Bochud apóval a főportálsal egyetemben. Bochud csak trónol a fülkéjében, Lulu őrködik a lépcsőházban és ha szüksége mutatkozik a tartalék bevonásának, akkor hangosan vakkant egyet és az első emeletről a szintérre ugat Bristol, a másodkapitány.

Lulu hivatalos órái este 8-tól reggel 7-ig tartanak. Tíz év óta minden éjjel ott van az őrhelyén, egy perccel sem jön korábban, de nem is távozik hamarabb. Rendbontást nem tűr, ebben a tekintetben kissé tulerélyes, ami egyizben botrányra vezetett. Bochud ur azonban eltussolta az affért, bár kétségtelen, hogy a dologban egy szíami macska volt a hibás, amely azóta sem meri zavarni Lulu köreit. Ugy történt, hogy a cicus az irattárban a kövér akták között ugyancsak elszaporodott egerek után vetette magát a lépcsőház felé.

Lulu szerfelett meglepődött ezen és merényllettől tartván a macskának ugrott, de véletlenül — Stresemann nadrágját találta elkapni.

Néhány hónappal később Lulu jóvátette hibáját. Sebeket — ezuttal igazi sebeket — kapott a Népszövetség érdekei szolgálatában. 1927 augusztus 22-ének éjszakáján végezték ki, mint emlékezetes Amerika egyik városában Saccot és Vanzettit. Akkoriban mindenütt tüntettek Amerika ellen. Genfben a tüntetők a Népszövetség palotáját támadták, ahol csak Bochud, Lulu és Bristol voltak. Kövekkel dobálództak, ablaktáblákat zúztak be és Bochud

kénytelen volt a telefonon segítséget kérni. Miközben telefonozott, tovább hallotta a kövek dübörgését, az ablaktáblák szilánkjainak a pattanását, a fenyegetéseket és átkozódásokat. A zaj azonban nem közeledett és amikor a portás visszavért az előcsarnokba, meg is látta, hogy miért nem. Lulu ott állott az ajtóval szemben. A kövek súlyosan megsebeztek, szeme vérben forgott. De senkisé nem léphetett be az épületbe, noha az ajtókat akkor már betörték.

Lulu, ép úgy Bristol is, hatalmas farkaskutya. Lulu — érdekes véletlen — még sohasem volt anya és látszólag nem is kívánja ezt az örömet. Teljesen feláldozza magát a Népszövetség érdekeinek. De érti is a módját, hogyan ismeresse el érdemeit. Briand és Stresemann gyakran dolgoztak a palotában éjszakáig. A kutyák oda álltak eléjük

Menekülés a süllyedő hajóról

A „Vicersy of India” angol gőzös Marconi tisztje a Buscayai öbölben segélykérő szikratáviratot fogott fel, amely a „Theodoris Bulgaris” görög gőzöstől eredt. A 4000 tonnás görög gőzös a viharos oceanon

kormánytörés következtében súlyos helyzetbe került és már süllyedni kezdett, amikor az angol hajó segítségére ért és az utolsó percben megmentette az egész legénységet.

Felső képünk a süllyedő görög hajót, az alsó pedig a mentőcsónakon levő legénységet mutatja.

VASÁRNAP ESTE

NAK

TEA-EST a Winkle-féle sörcsarnokban. Elsőrendű jazz zene. Tea kötelező

A nőtlen személyek megadóztatásáról és a kilenc gyermekes személyek adómentességéről szóló törvény részletes magyar fordítása

Mint ismeretes január elsején életbelépett a nőtlen személyek adójáról, s a kilenc és több gyermekes családok adómentességéről szóló törvény. Mivel a törvény részletei széles körökben érdeklik a Reggeli Ujság közönségét alábbiakban közöljük a törvény magyar fordítását.

1. szakasz. Minden nőtlen, vagy jogerősen elvált, avagy özvegy férfi, ha állandóan valamely városban, mezővárosban, járási székhelyen lakik és közvetlen adót fizet, vagy tantiémet vesz fel, köteles a nőtlen személyek külön adójának a fizetésére. Az özvegy férfiak akkor fizetik ezt az adót, ha törvényes gyermekük nincs, az elvált személyek csak akkor, ha a házasságot bírói uton megsemmisítették s ha nincs törvényes gyermekük, illetőleg ha a bírói ítélet alapján nem kötelesek az asszony, vagy gyermekeltartás díját fizetni.

2. szakasz. Az adókötelezettség a kötelezett harmincadik életévének betöltésére következő esztendő január elsejétől kezdődik és annak az esztendőnek az utolsó napján szűnik meg, ha az adókötelezett betöltötte 60. életévét, vagy törvényes házasságot kötött.

3. szakasz. Az adó alól felmentést nyernek: 1) mindazok a papi személyek, akiknél az egyházi előírások megtiltják a házasságot, 2) mindazok, akik egyházi akadály folytán nem nősülhetnek meg újra, 3) katonák, altisztek, akik a zászló alatt szolgálnak, 4) az elzárásra ítélték, az ítélet tartama alatt, 5) a külföldiek, 6) olyan személyek, akik a polgári törvénykezés szerint nem rendelkezhetnek saját vagyonuk igazgatásával, 7) teljes rokkantak, 8) hivatalos személyek, akiknek illetményeik havonta nem haladják meg a 2500 dinárt.

4. szakasz. 1. Ezt az adót a földadó, házadó, kereseti adó és járadékadó pótdadóinak alapján vetik ki a következő felosztással: 30-tól 35 évig az illető adó ötven százaléka, 35-től 40 évig negyven százaléka, 40-től 50 évig huszonöt százaléka, 50-től 60 évig 10 százaléka. 2. Azok a nőtlen személyek, akik tantiém alakjában kapják jövedelmüket a fent felsorolt korosztályok szerint erre a jövedelemre 5, 4, 2 vagy 1 százalékot fizetnek még akkor is, ha a fenti adóalapok szerint már meg lennének adóztatva. 3. Azok a nőtlen személyek, akik hivatali viszonyban vannak a fenti korosztályok szerint a közvetlen adók 95, illetve a 96 szakasza alapján fizetik nőtlenségi adójukat. 4. Ezen paragrafus szerint az alacsonyabb fokot adóit annak az évnek január elsejétől kezdve fizetik, amely azt az évet követi, midőn az adóköteles korára való tekintettel jogot szerzett az alacsonyabb adófokra.

5. szakasz. A községi hatóságok az adókötelesek általános összeírása alkalmával a közvetlen adókról szóló törvény 110 paragrafusa alapján kötelesek az illető jegyzékben megjelölni vajjon az adófizető nőtlen, özvegy, illetőleg elvált férfi-e és hány esztendőse. A felelős szervek eme kötelességük pontatlan végrehajtásáért a közvetlen adókról szóló törvény ide vonatkozó rendelkezései szerint esnek büntetés alá.

6. szakasz. A házadó, kereseti adó és járadékadó kötelezettek adóbejelentéseiknél kötelesek megjelölni, hogy nőtlenek, özvegyek, vagy elváltak-e, hány esztendősek és van-e törvényes gyermekük. A földadó köteleseket, akik a jelen törvény alá esnek a községi szervek a közvetlen adókról szóló törvény 110 paragrafusa alapján az adókötelezettek összeírása alkalmával írják össze.

7. szakasz. A jelen adó kivételét a negyedik szakasz első pontja szerint az illetékes adóigazgatóságok végzik. Olyan személyeknél, akik jövedelmüket tantiémek alakjában kapják, illetőleg akik szolgálati viszonyban vannak, ezt az adót jogi személyek, illetőleg a munkaadó minden alkalommal a tantiémek, illetőleg járulékaik kifizetésekor az alkalmazottadói előírásai szerint vetik ki azzal, hogy az adót minden esetben készpénzben, s a jegyzék szerint kell az adóigazgatóságnál befizetni.

8. szakasz. A végrehajtott adókivétel ellen felelősséget a közvetlen adókról szóló törvény előírásai szerint abban az alakban van helye, amelyben az adót kivették.

9. szakasz. Ezt az adót a 7. szakasz esetét kivéve azon előírások szerint fizetik, amelyek az illető adóalapra, melyek szerint az adót kivették, érvényesek.

10. szakasz. Azok a személyek, akik a jelen adó alá esnek, kik társtulajdonosok vagy üzletársak voltak, más személyekkel, az adókivételénél ezt az adót az illetékes pótdadó alapján, illetőleg a járadék adó reá eső része szerint fizetik.

11. szakasz. A közvetlenadó törvény ama adókötelezettei, akiknek kilenc, vagy több gyermekük van, vagy egy időben kilenc, vagy több élő gyermekük volt, mentesek a közvetlenadó fizetésétől, s minden pótdától is, amelyet erre az adóra kivetnek.

12. szakasz. Az előző adótól való mentesítés annak az esztendőnek január elsejétől számítódik, amely esztendőben az adókötelezettek kilencedik gyermeke megszületett, illetőleg azok a személyek,

akik ezen előfeltételekkel már ma bírnak, 1931 január elsejétől számítva és azokra a közvetlen adókra is vonatkozik, amelyekkel a mentesítés pillanatától rendszeresen meg kellett volna terhelni őket. Az adómentesítés, az adókötelezett halálával megszűnik.

13. szakasz. Az adómentesítést kérvényező adóköteles a mentesítésre szóló jogát bizonyítékaival együtt az illetékes adóigazgatóságnál köteles bejelenteni. Az adómentes személy halálát jogszertű örökösei 14 napon belül kötelesek jelenteni.

14. szakasz. Minden egyéb ügyben e törvény alkalmazásánál a közvetlen adókról szóló törvény alapján kell eljárni.

15. szakasz. Minden utasítást és magyarázatot, amely e törvény keretein belül és szellemében van, e törvény alkalmazása végett a pénzügyminisztérium ad ki és azoknak kötelező erejük van.

16. szakasz. Ez a törvény a „Szluzsbene Novine”-ben való megjelenésekor lép törvény-erőre és 1931 január elsejétől alkalmazzák.

Az indiai nacionalisták ismét felgyújtották a külföldi szöveteket

Súlyos összetűzésre került a sor a rendőrséggel

Bombayból jelentik, hogy az ottani ruhapiacra tegnap újból viharos jelenetekre került a sor. Az egyik cég nagyjobbmennyiségű idegengyártmányu ruhát akart teherautón elszállítani.

A nacionalisták a teherautó elé feküdtek, hogy megakadályozzák a ruhaneműek elszállítását.

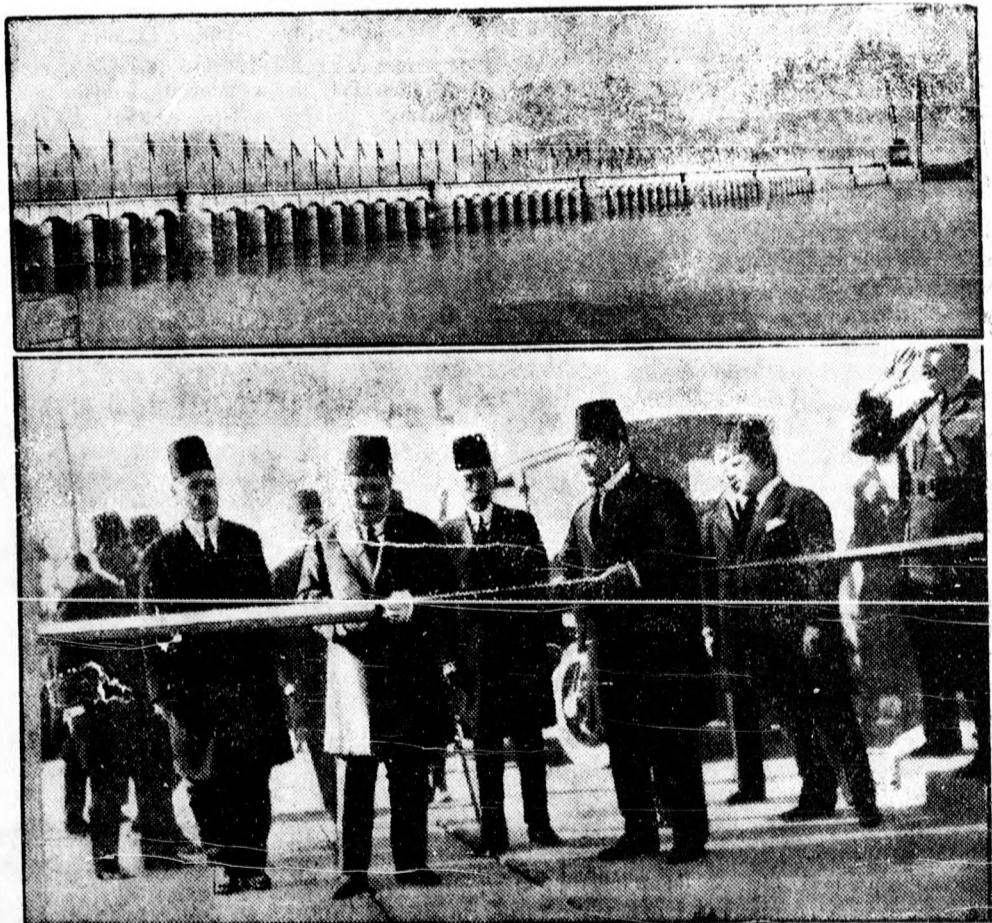
A rendőrség egyenként letartóztatta és elhurcolta a tüntetőket és az autó végül

mégis elindulhatott. Időközben nagy tömeg gyűlt össze, amely

felgyújtotta a cég raktárában hagyott idegen szöveteket,

a rendőrség azonban még idejében elfojtatta a tüzet.

A dulakodások során a rendőrség bamba buszbotjait használta és a tüntetők közül többen súlyosan megsebesültek.

Elkészült a Felső-Nílus zsilipműve

A Nílus völgye a folyó áradása következtében a világ legtermékenyebb vidéke, ahol évenként kétszer aratnak. Az áradás azonban igen nagy károkat okozott, ezért már régen foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a Nílus felső folyásán hatalmas zsilipeket építenek, hogy ezáltal a szükséghez képest szabályozzák a Nílust.

Evekkel ezelőtt hozzá is fogtak a zsi-

lipművek építéséhez és a munkával most elkészültek. Az építés hétszáz millió dínárba került, de a nagy összeg rövidesen megtérül, mert az árvíz okozta károk most megszűnnek.

Felső képünk: A Nag Hammadi meletti nagy zsilip.

Alsó képünk: Fuad Egyiptom királya átvágja a szallagot és a zsilipművet átadja rendeltetésének.

Sport

Eldöntetlenül játszott a Jugoszlávia a Ferencvárossal

Ferencváros—Jugoszlávia 2:2 (2:1)

Tegnap délután mintegy két és fél ezer főnyi közönség jelenlétében, meglehetősen nehéz talajon tartották meg a Ferencváros—Jugoszlávia mérkőzést Jokszics bíró vezetésével. A mérkőzésen a Jugoszlávia a következő összeállítással szerepelt: Szpászics — Dimitrijević, Szpaszojević — Djukics, Mladenović, Nikolics — Detlinger, Milosević, Valok, Zecsević, Vukanović. A második félidőben Petković és Szekulics. A Ferencváros összeállítása a következő: Amsel — Korányi, Papp — Berkessy, Törös, Obic — Kohut, Szedlacek, Turay, Takács II, Tancos.

A gólokat a Jugoszlávia részéről Milosević és Zecsević lőtték, a Ferencváros góllövői Kohut és Takács voltak. A Jugoszlávia eleinte veszélyes támadófél volt, de jó góllövő helyzeteit nem használta mindig ki. Ugy Szpászics mint Amsel kapusok nagy szerű védelmet fejtettek ki.

Weisz István, a Ferencváros ügyvezető igazgatója a meccs befejezésével a Reggeli Ujság munkatársának a következőket mondotta:

— A Ferencváros az első félidőben fölénytel játszik és Jugoszláviának a védekezés álláspontjára kell helyezkednie.

Ferencváros a második félidőben már nem támad, hanem az eredményt akarja megvédeni

és így több alkalmat ad Jugoszlávia csatársorának, hogy a Ferencváros kapuja ellen sorozatos támadásokat vezessen. A második félidő befejezése előtt két perccel a Jugoszlávia centercsatára háromnegyed pályáról vezeti le a labdát, a védelem tévővázik és szabad tét enged neki. A kapusoknak kevés dolguk volt, de azt nagyon jól teljesítették, a jobbszélső és center kitűnő játékot mutattak. Mindkét csapat fair játékot produkált.

A Jugoszlávia mai formájában ilyen nehéz talajon egyenrangú egy középpelen levő elsőosztályú proficsapattal.

— A bírora vonatkozólag, aki mindkét félre károsan bíraskodott, a faultokat helytelenül ítélte meg, nincs a legjobb véleményem, ellentétben a tegnapi bíróval, Ruzsicsal.

Weisz István kijelentette még, hogy véleménye szerint a meccset mintegy két és félezer ember nézte végig.

A Vojvodina nyerte az elsőosztályú karácsonyi serleget

VOJVODINA—NAK 4:1 (2:1) I. oszt. serlegmérkőzés

Karagyorgye pálya, bíró: Popovics

Tegnap délelőtt erős havazás indult meg Noviszádon és a kora délutáni órákban már fehér lepel borította a vidéket. A hőmérséklet azonban meglehetősen enyhe volt, a hó megolvadt a futballcsepő alatt és a pályát csaknem használhatatlanná tette. A tegnap délutánra kitűzött elsőosztályú serlegmérkőzést mindazonáltal lejátszották, a sáros mély talaj nagyon sokat elvont a mérkőzés szépségéből.

A csapatok a következő összeállításban szerepeltek: Vojvodina: Sijasic, Damjanovic, Zivic, Milosevic, Ognjanov, Pastyan, Nemeth, Bekics, Zagoracz, Zsikics, Sztanivukov. NAK: Hoffmann, Inhoff, Popov, Hász, Sarro, Müller, Schelb, Conics, Lemmler, Fucsik, Pintér.

Vojvodina-támadás vezet a játékot, de a szokatlanul nehéz talajon mind a két csapat meglehetősen nehezen mozog. A NAK kapuja előtt kavardás támad, a bíró kezelésért büntetést ítél, de Hoffmann pompás rávetéssel kivédte. Ezután változatos mezőnyjáték következik, a Vojvodina támadásait kíséri nagyobb szerencse. Zsikics kissé offszajdgyanus helyzetből gólt fejel és ezzel vezetéshez juttatja a Vojvodinát. A második gólt is Zsikics lövi, szépen megjátszott egyéni akcióból. Ezután a NAK is felnyomul, a kapuelőtti fault miatt büntetést ítél a bíró, amit Lemmler védhetetlenül góllá értékesít.

A második félidőben a NAK fiatal játékosai nemigen bírják a megerőltető játékot, a Vojvodina jut fölénybe. Nemeth vezet támadást, a labda Zagoraczhoz kerül, védhetetlenül belövi. Közben újabb tizenegyes a Vojvodina ellen, Conics magas lövése messze elkerüli a kaput. Nemeth lövi a Vojvodina negyedik, egyben a mérkőzés utolsó gólját, a tizenhatos tájáról. A mérkőzés meglehetősen durva volt, amit nagyrésztben elősegített a csuszós talaj.

Az elsőosztályú karácsonyi serleg végleges állása:

1. Vojvodina	2 2 0 0 7:1 4
2. NAK	2 1 0 1 4:6 2
3. Rádnieski	2 0 0 2 2:6 0

Legyőzte Capablanca világbajnokot a versenyen az indiai Sultan Kan (baloldalt) Az angliai Hastingsban megtartott sak- legyőzte Capablanca világbajnokot.

Szrbija—Koszovo 1:0 (1:0). Télikupa mérkőzés. Bíró: Bogdan. A két kikindai rivális mérkőzése szépszámu közönséget vonzott ki a Koszovo pályára. Hatalmas Szrbija irammal indul a mérkőzés és a Szrbija valósággal kapujához szegezi ellenfelét. A Szrbija félmagas játéktípusa kitűnően beválik és teljesen összezavarja a magas labdákkal operáló Koszovó játékosait. A nyomasztó, fölény dacára a gól csak a 22. percben születik meg Prunics révén. A második félidőben megváltozik a játék képe. A Szrbija erősen diktált irama kimeríti a csapat erejét és így játékában visszaesik. A Koszovo diktálja most a tempót, de tehetetlen csatárai egyetlen egészséges akcióra sem képesek. A Szrbija legjobb része a csatársor jobbszárnya, Prunics centerhalf és Sztrajnic bekk voltak. A Koszovónál a közvetlen védelem működött kitűnően, Bogdán jól bíraskodott.

Két lista a becskerekai alszövetség közgyűlésén. Becskerekéről jelentik: A becskerekai sportegyesületek — az Obilics kivételével — tegnap este értekezletet tartottak, amelyen a vasárnapi alszövetségi közgyűlés napirendjével foglalkoztak és elhatározták, hogy ellenzéki vezetőségi listát állítanak fel, amelynek az élén dr. Brátics Dusant szerepeltetik.

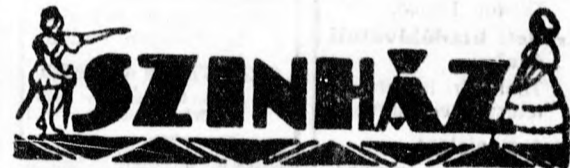
Messina: Vasas—Messina 2:2.

III. kerület—Andaluzia válogatott 4:3 (3:1).

Catania: Catania—Népjóltéti 4:1.

Ma este nem lesz futballbíró értekezlet Noviszádon, mert a téli szünet folytán nincs elintézésre váró aktuális ügy.

A szuboticei Jakaoh szombat este táncmulatságot rendez a Bárányban. A mulatság igen sikeresnek ígérkezik.

Városi színház Szubotica. (A noviszádi Nemzeti Színház társulatának vendégjátéka): Pénteken Öfelsége Mária királyné születése napján este 8 órakor Szremac Szevan Zona Zamfirova című énekes színműve kerül színre. Szombaton, január 10-én Vesznic Radoszláv „A kísértés útján” című drámája. Vasárnap délután négy órakor „Abris rózsája”. Este 6 órakor „Miss Csokoládé”.

— A „Kék madár” Becskereken. Becskerekéről jelentik: A Kék madár orosz kabarétársulat, amely magas művészi színvonalu előadásaival mindenütt nagy sikert aratott, csütörtökön este Becskereken vendégszerepelt telt ház előtt a Szokolegylet helyiségében.

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

Városi Mozi Subotica
 1931. január 6-9-ig
 Kis terem! Kis terem!
 Néma film Dupla műsor
Egy kokott naplója
 Nagy szerelmi dráma 7 felvonásban
 Főszereplő FEC MALTEN
A Hármak Szövetsége
 Játék, szerelmek, bosszu és argentinai temperamentum
 Főszerepben Jenny Jugo és Enrico Bucfer
 Helyárak 4, 6, 8 és 10 dinár
 Előadások kezdete 4, 6 és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK
 úgy hétköznap, mint vasárnap
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ELADÓ
 Jókarban levő rádió ak kumulátor és hangszóró igen olcsón eladó. Cim a novisadi kiadóban. 6884
 Alig használt KOFFER GRAMOFON olcsón eladó. Cim a novisadi kiadóban. 6885

RADIO TALAŠ
 GRAMOFON NOVI-SAD

LIFKATONKINO
 Csüörtökön nagy premier!
 BÁNKY VILMA először beszél filmen!
A hercegnő és sófőr
 Egy falusi kislány nagy karrierje a főhercegi nyoszolyáig, kedves szerelmi intimitások és epedő féltékenységi jelenetek keresztl
Beszélő és zenélő film!

Magyarországon
 napi, heti vagy szaklapokban
akar hirdetni,
 forduljon bizalommal a közismert
Erdős József
 hirdetési irodájához,
 Budapest, VI. Teréz-körút 35.
 Telefon 125-58.
 Eredeti kiadóhivatali árak
 Többszöri hirdetésnél tetemes engedmény.
 Most megjelent újségkatalógus ingyen!

35 dinár 100 kgr l-a aprított bükktüzifa
 házhoz szállítva. Parkettgyári hulladék és egyéb tüzelék a legolcsóbb áron. Vagon vételénél mindennemű tüzelést bármely állomásra olcsó árak mellett azonnali szállítunk
Vujkovic és Társa
 SUBOTICA, Tel. 6-69

Előnyomda
 berendezést teljes felszereléssel legjobb anyagból a legolcsóbban szállít:
GELBSTEIN ALBERT
 előnyomda berendezési gyár SENTA (Bačka) 5681

ALIG HASZNÁLT páros ágy és más butorok olcsón eladók. Petefijeva ul. 16 (Zsák ucca) 261

ALLAST KERES
 Kezdő HIVATALNOKNŐ, szerbül és magyarul beszél, állást keres. Címe Schmolka hirdetőben. Jevrejska 13. 257

KERESLET
 Jó vasárnapi ebédek után 1 kanál ANO porral nyugodtan szundikálhat. Főterakat Grossinger gyógyszerár, Novisád. 6180-3

CIÁK A KULAI TARTOS
 SZOVET JOE/MEGI/OLCSO LERAKAT NOVI-SAD KR ALEK/ANDRA 20

BUTOROZOTT szobát különbejáratú, a város központjában február elsejére keresek. Cim leadandó Kardos hirdetővállalatnál, Vilsonov trg 7. 260

NÉGYSZOBÁS modern lakást komforttal március elsejére keresünk. Novisád, postafiók 187. 255.

PÉNZSZEKRENYT (kassát) keresünk jó állapotban levőt és olcsót. Ajánlatokat Novisád, postafiók 187. 254

TISZTVESELŐ, szerb, német és magyar nyelvismeretével kerestetik Bezdán részére. Ajánlatok „Orient” papíráruipar, Novisád, Veliki Liman (telefon 28-50) küldendők. 256

FIATAL fűszerkereskedő-szegédet
 aki a Meini cégnél volt alkalmazva, azonnali belépésre
KERESEK
 Fizetési igényvel megelőlt ajánlatot a szubotici kiadóhivatal továbbít 638

Rikkancsokat,
 uccai lapárosokat magas díjazással felvesz a
 Reggeli Ujság szubotici kiadóhivatala

VÁLLALOK: könyvlefejtést, könyvvel tanítást bármely módszer szerint, könyvszakértői megbízásokat úgy magán mint bírósági ügyekben. Vállalok állandó könyvelést, valamint revíziót is
 6772
 Borbély Lajos könyvszakértő Novisád. Postafiók 75

Négy középiskolát végzett tanulóknak felvesszünk
 értelmes, jól fejlődött, egészséges fiut
„URANIA” nyomdai műintézet
 Ustavska ulica 14

DARVAS GÁBOR 192
 szenzációs hadifogolyregénye:
„Mindent megdondoltam és mindent megfontoltam...”
 könyvalakban is megjelent s rövidesen elhagyja a sajtó.
 Előfizetéseket e hó 20-ig kedvezményes (35 din.) áron kiadóhivatalunk veszi fel.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

A külföld humora

— Szóval ez a menyasszonyod? Van esze is?
 — Kettőnek is elég.
 — Kettő részére, akkor hamar vedd el, ez a te részedre való asszony. (Rire)

— Doktor ur, segítsen! Szájharmonikán játszottam és lenyeltem.
 — Még jó, hogy nem zongorán játszott!

KÜLÖNFÉLE

A **FIATALSÁG** és **SZÉP-SÉG** problémájának megoldása: a nagyenyedi Kovács-féle arckenőcs használata, mert összehuzza a pórusokat, a bőr rugalmassága fokozódik miáltal a ráncok elsimálnak. Kapható mindenütt. Jugoszláviai főlerakat Herczl drogéria, Subotica: 5501-1

Szuboticián a Reggeli Ujságnak apróhirdetéseket és hirdetéseket kiadóhivatalunk, Alexandrova u. 9. és a Rádió Reklám (Wilsonova u. 8.) veszi fel. 8528

FEHÉRHEMŰEK
 Menyasszonyi és babakelengések, agyéműek, függönyök, hímzés, aszurozás és eszike aplikálás, legmodernebb férfi és női fehérneműek elkészítését legújabb anyagokban vállalja vidékre is
HERBST I.
 VAYVODIA NOVISAD
 Kamenici utca 6. szám (Az „Orient” szállóval szemben)

Bostwick tolarácsok
Esslingeni faredőnyök
Redőnyök üzletekre
Napellenző-szerkezetek
Olaj és víztartályok
Liftek minden kivitelben
Detektivredőnyök
Stora-görredőnyök
Istálló és pinceablakok vasból
Lépcső- és balkonkorlátok
Vasszerkezetek, árbócok
Egész portálok vasból és fémből
Szekerények lemezből és drótfonatból
Tetőszerkezetek és elötetők
Elsőrendű kivitelben
Rendelhetőek szolid árban
 NOVISAD, BANA DUNJICA 14-18